

**PROGRAM POSTĘPOWANIA NAPRAWCZEGO
GMINY DUBIECKO
NA LATA 2014-2016**

**Załącznik 1
do Uchwały Nr 252/XLI/2014
Rady Gminy Dubiecko
z dnia 4 kwietnia 2014 r.**

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Założenia	5
3. Analiza stanu finansów Gminy.....	6
3.1. Charakterystyka Gminy	6
3.2. Dochody w latach 2010-2013	6
3.3. Wydatki w latach 2010-2013.....	12
3.4. Przepływy środków pieniężnych	17
3.5. Zobowiązania Gminy na koniec 2013 roku	19
4. Plan przedsięwzięć naprawczych z harmonogramem ich wdrożenia.....	22
5.1. Plan przedsięwzięć naprawczych	22
5.2. Harmonogram wdrożenia.....	34
6. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć ostrożnościowych lub naprawczych wraz z określeniem metodologii ich obliczania oraz przyjęte do prognozy założenia	35
6.1. Metoda weryfikacji danych prognostycznych.....	35
6.2. Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST.....	38
6.3. Prognoza sytuacji finansowej Gminy do roku 2025	40
7. Uzasadnienie podejmowanych działań w ramach postępowania naprawczego	48
Spis tabel	49
Spis wykresów	50

1. WSTĘP

Celem niniejszego opracowania jest wskazanie kierunków działań w celu poprawy i ustabilizowania sytuacji finansowej Gminy. Niniejsze opracowanie jest programem naprawczym na lata 2014-2016 w rozumieniu art. 244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 z późniejszymi zmianami) dalej: Ustawa.

W tym celu przeprowadzono analizę:

- ✓ historyczną dochodów i wydatków budżetu ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn obecnej sytuacji finansowej Gminy,
- ✓ skutków finansowych podjętych i planowanych przedsięwzięć naprawczych.

Na podstawie powyższej analizy przygotowano prognozę zawierającą:

- ✓ projekcję dochodów i wydatków budżetu Gminy na lata prognozy, tj. 2014-2025 w porównaniu do prognozowanych wielkości wzrostu PKB i inflacji,
- ✓ poziom nadwyżki budżetowej/deficytu oraz nadwyżki operacyjnej w latach prognozy,
- ✓ projekcję przepływów pieniężnych oraz obciążenia budżetu Gminy zobowiązaniami finansowymi w latach prognozy.

W programie naprawczym zastosowano się do zapisów art. 240a Ustawy. Zgodnie z ww. artykułem w okresie realizacji postępowania naprawczego Gmina:

- nie będzie podejmować nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych;
- nie będzie udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego;
- nie będzie udzielać poręczeń, gwarancji i pożyczek;
- nie będzie ponosić wydatków na promocję jednostki;
- nie będzie tworzyć funduszu sołeckiego;
- ograniczy realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych.

- poczynwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został przyjęty program postępowania naprawczego, do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków:
 - na diety radnych,
 - na wynagrodzenie zarządu jednostki samorządu terytorialnegonie przekroczy wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok, w którym została podjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego.

Program postępowania naprawczego zawiera również inne ograniczenia niż określone powyżej.

2. ZAŁOŻENIA

Poniższa analiza bazuje na stanie prawnym obowiązującym na dzień 28 lutego 2014 roku oraz danych finansowych Gminy dotyczących:

- ✓ wykonania budżetu za lata 2009 - 2013,
- ✓ projektu wieloletniej prognozy finansowej na lata 2014-2026,
- ✓ stanu zobowiązań Gminy oraz harmonogramu ich spłat wg stanu na 31 grudnia 2013 roku i 28 lutego 2014 roku,
- ✓ realizowanych i planowanych przedsięwzięciach naprawczych.

z uwzględnieniem danych makroekonomicznych i finansowych z:

- ✓ „Programu konwergencji” zatwierdzonego przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2013 roku,
- ✓ *„Wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych JST – aktualizacja listopad 2013 roku”,*
- ✓ sprawozdań budżetowych 1571 gmin wiejskich za lata 2010-2012 i 3 kwartały 2013 roku (GR 12 – dla 2012 roku),
- ✓ wieloletnich prognoz finansowych 1571 gmin wiejskich na lata 2014-2016.

Jednocześnie Gmina nie posiadała i nie planuje posiadać zobowiązań związku jednostek samorządu terytorialnego a związek jednostek samorządu terytorialnego, którego jest członkiem nie posiada zobowiązań opisanych w art. 244 Ustawy.

3. ANALIZA STANU FINANSÓW GMINY

3.1. Charakterystyka Gminy

Gmina Dubiecko jest gminą wiejską, obejmuje obszar o powierzchni 154 km².

Obecnie zamieszkuje tu 9 713 osób, z tego 5 902 osoby znajduje się w wieku produkcyjnym, 2 003 w wieku przedprodukcyjnym, a 1 808 w wieku poprodukcyjnym. Na koniec 2013 roku aż 777 osób było zarejestrowanych jako bezrobotni. Na terenie Gminy brak jest zakładów produkcyjnych, ale również brak perspektyw na powstanie takich zakładów, gdyż większość terenów jest chroniona przyrodniczo i krajobrazowo.

W ramach prowadzenia własnej działalności gospodarczej Gminie zarejestrowanych jest 254 podmiotów (w tym 34 zawieszone). Ponadto istnieje 2732 gospodarstw rolnych o niskiej średniej pow. 2,47 ha. Rolnictwo nie jest głównym źródłem utrzymania dla wielu z powodu ukształtowania terenu (strome zbocza pagórków), rozdrobnienia działek i bardzo dużych szkód wyrządzanych przez zwierzynę leśną (zwłaszcza dziki).

Niewątpliwą zaletą terenów Gminy jest czyste środowisko i piękno krajobrazów. W turystyce władze gminy od dawna widzą przyszłość dla rozwoju i większość inwestycji prowadzona jest w tym kierunku.

Z udziałem pozyskanych dotacji remontowane są obiekty zabytkowe, rozwijana jest baza turystyczna, sportowa, infrastruktura drogowa i wodno-ściekowa. Organizowane były koncerty i konferencje pokazujące bogactwo kulturowe i historyczne Gminy. Prowadzone działania na pewno będą miały przełożenie na zwiększone zainteresowanie i popularność Gminy Dubiecko jako terenu wartego do odwiedzenia.

3.2. Dochody w latach 2010-2013

Szczegółowe informacje na temat zrealizowanych dochodów, ich struktury oraz tempa zmian zawierają tabele 1 - 3.

Tabela 1: Dochody Gminy w latach 2010-2013 (dane w PLN)

	GR 12	średnia	2010	2011	2012	2013
DOCHODY BIEŻĄCE	19 843 253	26 841 063	25 692 751	26 833 843	26 821 727	28 015 932
<i>Udział w podatkach dochodowych</i>	<i>2 714 496</i>	<i>1 803 745</i>	<i>1 426 387</i>	<i>1 788 548</i>	<i>1 943 268</i>	<i>2 056 776</i>
PIT	2 608 332	1 797 853	1 419 485	1 785 517	1 939 104	2 047 306
CIT	106 164	5 892	6 902	3 031	4 164	9 470

Podatki i opłaty lokalne	3 695 384	2 670 572	2 293 964	2 334 352	2 833 576	3 220 396
Podatek od nieruchomości	2 355 884	1 470 318	1 295 504	1 294 154	1 586 515	1 705 100
Podatek rolny	617 600	684 621	564 445	618 463	785 903	769 674
Podatek leśny	90 842	135 471	107 496	124 990	153 016	156 383
Inne opłaty par. 049	44 700	62 145	0	0	0	248 581
PCC	154 189	99 982	130 745	76 224	82 013	110 948
Zezwolenia na sprz. alkoholu	92 176	98 954	93 285	92 293	100 675	109 565
Podatek transportowy	171 289	54 477	47 255	67 110	49 169	54 373
Opłata skarbową	19 811	29 448	32 058	28 860	25 760	31 116
Opłata targowa	11 580	6 354	5 881	6 136	6 672	6 727
Inne	137 314	28 800	17 295	26 123	43 854	27 929
Subwencja	8 366 005	14 187 299	13 948 461	13 803 548	14 187 766	14 809 419
Część oświatowa subwencji ogólnej	5 644 502	8 364 193	7 954 706	8 450 297	8 461 755	8 590 014
Część równoważąca subwencji ogólnej	94 876	272 487	238 054	219 420	328 358	304 117
Część wyrównawcza subwencji ogólnej	2 594 171	5 546 383	5 755 701	5 133 831	5 380 713	5 915 288
Uzupełnienie subwencji ogólnej	32 456	4 235	0	0	16 940	0
Dotacje na zadania bieżące	3 802 028	7 549 263	7 648 094	8 349 015	7 324 406	6 875 536
z Budżetu Państwa	3 672 419	7 518 796	7 606 153	8 305 296	7 304 077	6 859 659
zadania własne	641 521	1 979 175	1 998 912	2 179 644	1 822 532	1 915 612
zadania zlecone	3 030 898	5 539 621	5 607 241	6 125 652	5 481 545	4 944 047
z innych źródeł	129 608	30 466	41 941	43 719	20 329	15 877
Inne dochody	1 265 342	630 185	375 846	558 381	532 710	1 053 805
Sprzedaż usług	429 114	289 724	112 119	348 919	335 600	362 260
najem i dzierżawa	154 181	128 175	148 705	99 354	119 039	145 601
Wpływy z różnych dochodów par. 097	231 284	126 323	3 000	19 450	7 122	475 719
Odsetki	111 116	20 246	24 740	17 020	22 364	16 858
Inne dochody par. 069	173 982	15 204	27 784	8 034	12 527	12 470
Kary, grzywny, mandaty	52 952	0	0	0	0	0
Użytkowanie wieczyste	18 636	5 018	5 480	3 958	5 794	4 841
Inne	94 077	45 496	54 018	61 645	30 265	36 056
DOCHODY MAJĄTKOWE	2 087 462	4 128 658	1 855 777	4 597 482	3 035 982	7 025 389
Sprzedaż majątku	226 498	1 224 485	220 867	124 189	111 035	4 441 847
Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	1 860 964	2 904 173	1 634 910	4 473 293	2 924 947	2 583 542
z Budżetu Państwa i UE	1 790 868	2 741 486	1 145 140	4 438 315	2 858 947	2 523 542
z innych źródeł	70 096	162 687	489 770	34 978	66 000	60 000
DOCHODY OGÓŁEM	21 930 715	30 969 721	27 548 528	31 431 325	29 857 708	35 041 321

Tabela 2: Dochody Gminy w latach 2010-2013 (struktura)

	GR 12	średnia	2010	2011	2012	2013
DOCHODY BIEŻĄCE	90,5%	86,7%	93,3%	85,4%	89,8%	80,0%
Udział w podatkach dochodowych	13,7%	6,7%	5,6%	6,7%	7,2%	7,3%
PIT	13,1%	6,7%	5,5%	6,7%	7,2%	7,3%
CIT	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Podatki i opłaty lokalne	18,6%	9,9%	8,9%	8,7%	10,6%	11,5%
Podatek od nieruchomości	11,9%	5,5%	5,0%	4,8%	5,9%	6,1%
Podatek rolny	3,1%	2,6%	2,2%	2,3%	2,9%	2,7%
Podatek leśny	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%	0,6%	0,6%
Inne opłaty par. 049	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,9%
PCC	0,8%	0,4%	0,5%	0,3%	0,3%	0,4%
Zezwolenia na sprz. alkoholu	0,5%	0,4%	0,4%	0,3%	0,4%	0,4%
Podatek transportowy	0,9%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%
Opłata skarbową	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Opłata targowa	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Inne	0,7%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%
Subwencja	42,2%	52,9%	54,3%	51,4%	52,9%	52,9%
Część oświatowa subwencji ogólnej	28,4%	31,2%	31,0%	31,5%	31,5%	30,7%
Część równoważąca subwencji ogólnej	0,5%	1,0%	0,9%	0,8%	1,2%	1,1%
Część wyrównawcza subwencji ogólnej	13,1%	20,7%	22,4%	19,1%	20,1%	21,1%
Uzupełnienie subwencji ogólnej	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Dotacje na zadania bieżące	19,2%	28,1%	29,8%	31,1%	27,3%	24,5%
z Budżetu Państwa	18,5%	28,0%	29,6%	31,0%	27,2%	24,5%
zadania własne	3,2%	7,4%	7,8%	8,1%	6,8%	6,8%
zadania zlecone	15,3%	20,6%	21,8%	22,8%	20,4%	17,6%
z innych źródeł	0,7%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%
Inne dochody	6,4%	2,3%	1,5%	2,1%	2,0%	3,8%
Sprzedaż usług	2,2%	1,1%	0,4%	1,3%	1,3%	1,3%
najem i dzierżawa	0,8%	0,5%	0,6%	0,4%	0,4%	0,5%
Wpływy z różnych dochodów par. 097	1,2%	0,5%	0,0%	0,1%	0,0%	1,7%
Odsetki	0,6%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Inne dochody par. 069	0,9%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Kary, grzywny, mandaty	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Użytkowanie wieczyste	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Inne	0,5%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%

DOCHODY MAJĄTKOWE	9,5%	13,3%	6,7%	14,6%	10,2%	20,0%
<i>Sprzedaż majątku</i>	<i>10,9%</i>	<i>29,7%</i>	<i>11,9%</i>	<i>2,7%</i>	<i>3,7%</i>	<i>63,2%</i>
Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	89,1%	70,3%	88,1%	97,3%	96,3%	36,8%
z Budżetu Państwa i UE	85,8%	66,4%	61,7%	96,5%	94,2%	35,9%
z innych źródeł	3,4%	3,9%	26,4%	0,8%	2,2%	0,9%
DOCHODY OGÓŁEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 3: Dochody Gminy w latach 2010-2013 (zmiana)

	średnia	2010	2011	2012	2013
DOCHODY BIEŻĄCE	3,4%	4,0%	4,4%	0,0%	4,5%
Udział w podatkach dochodowych	8,3%	-7,7%	25,4%	8,7%	5,8%
PIT	8,3%	-7,6%	25,8%	8,6%	5,6%
CIT	0,4%	-25,8%	-56,1%	37,4%	127,4%
Podatki i opłaty lokalne	10,8%	2,0%	1,8%	21,4%	13,7%
Podatek od nieruchomości	12,6%	14,4%	-0,1%	22,6%	7,5%
Podatek rolny	0,8%	-24,2%	9,6%	27,1%	-2,1%
Podatek leśny	7,9%	-9,6%	16,3%	22,4%	2,2%
Inne opłaty par. 049	3061,8%	-100,0%	-	-	-
PCC	11,1%	70,3%	-41,7%	7,6%	35,3%
Zezwolenia na sprz. alkoholu	8,4%	13,8%	-1,1%	9,1%	8,8%
Podatek transportowy	1,7%	-7,1%	42,0%	-26,7%	10,6%
Opłata skarbową	1,9%	10,8%	-10,0%	-10,7%	20,8%
Opłata targowa	-0,9%	-15,8%	4,3%	8,7%	0,8%
Inne	103,3%	217,7%	51,0%	67,9%	-36,3%
Subwencja	0,9%	-2,3%	-1,0%	2,8%	4,4%
Część oświatowa subwencji ogólnej	0,9%	-4,2%	6,2%	0,1%	1,5%
Część równoważąca subwencji ogólnej	-2,3%	-28,9%	-7,8%	49,6%	-7,4%
Część wyrównawcza subwencji ogólnej	1,3%	2,2%	-10,8%	4,8%	9,9%
Uzupełnienie subwencji ogólnej	-	-	-	-	-100,0%
Dotacje na zadania bieżące	2,1%	20,8%	9,2%	-12,3%	-6,1%
z Budżetu Państwa	2,1%	20,3%	9,2%	-12,1%	-6,1%
zadania własne	0,7%	7,3%	9,0%	-16,4%	5,1%
zadania zlecone	2,7%	25,7%	9,2%	-10,5%	-9,8%
z innych źródeł	9,5%	264,1%	4,2%	-53,5%	-21,9%
Inne dochody	65,5%	29,1%	48,6%	-4,6%	97,8%
Sprzedaż usług	66,1%	12,8%	211,2%	-3,8%	7,9%
najem i dzierżawa	4,4%	20,3%	-33,2%	19,8%	22,3%
Wpływy z różnych dochodów par. 097	1024,6%	-73,5%	548,2%	-63,4%	6579,7%
Odsetki	-0,2%	45,6%	-31,2%	31,4%	-24,6%
Inne dochody par. 069	25,7%	351,6%	-71,1%	55,9%	-0,5%
Kary, grzywny, mandaty	-	-	-	-	-
Użytkowanie wieczyste	-4,2%	-5,7%	-27,8%	46,4%	-16,4%
Inne	7,5%	94,7%	14,1%	-50,9%	19,1%

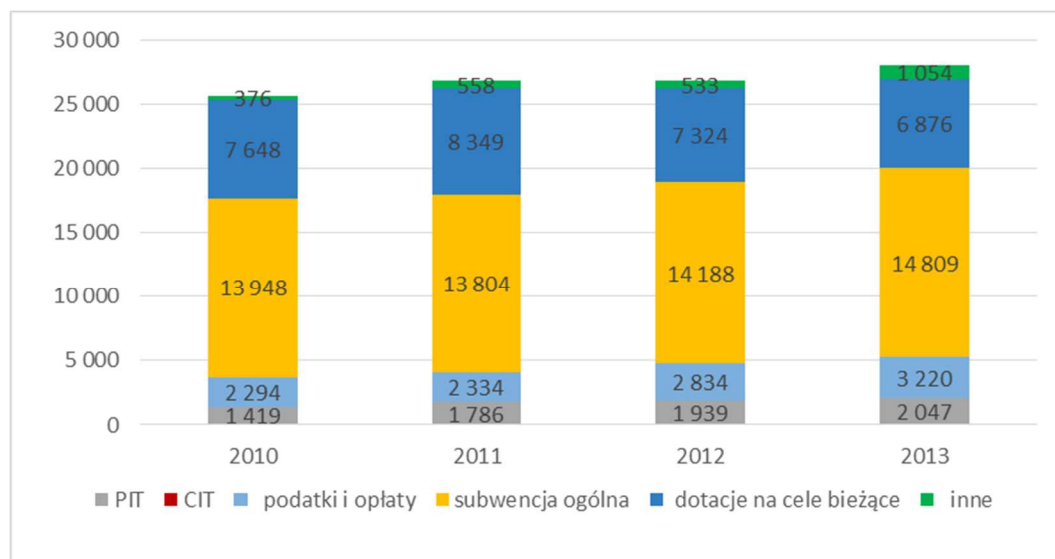
DOCHODY MAJĄTKOWE	225,5%	164,7%	147,7%	-34,0%	131,4%
Sprzedaż majątku	799,2%	63,9%	-43,8%	-10,6%	3900,4%
Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	89,0%	188,7%	173,6%	-34,6%	-11,7%
z Budżetu Państwa i UE	86,4%	102,2%	287,6%	-35,6%	-11,7%
z innych źródeł	-	-	-92,9%	88,7%	-9,1%
DOCHODY OGÓŁEM	9,5%	8,5%	14,1%	-5,0%	17,4%

Analiza dochodów Gminy obejmuje okres od 2010 do 2013 roku. Przyjęto czteroletni okres analizy dla właściwego obrazowania tendencji kształtujących się po dochodowej stronie budżetu.

Badanie kształtowania się wykonanych dochodów Gminy oparto na dokumentach wymienionych w pkt 2 „Założenia”. Osobno przeanalizowano grupę dochodów bieżących oraz majątkowych, gdyż charakteryzują się one różną specyfiką. W ramach dochodów bieżących zasadne jest badanie tendencji natomiast dochody majątkowe są funkcją wydatków inwestycyjnych (dotacje na zadania inwestycyjne i środki pomocy bezzwrotnej oraz dochody ze sprzedaży majątku) a także innych potrzeb finansowych JST (dochody ze sprzedaży majątku).

W analizowanym okresie dochody bieżące Gminy kształtowały się w przedziale od 25,7 mln zł w 2010 roku do 28,0 mln zł w roku 2013.

Wykres 1: Struktura i zmiana poziomu dochodów bieżących

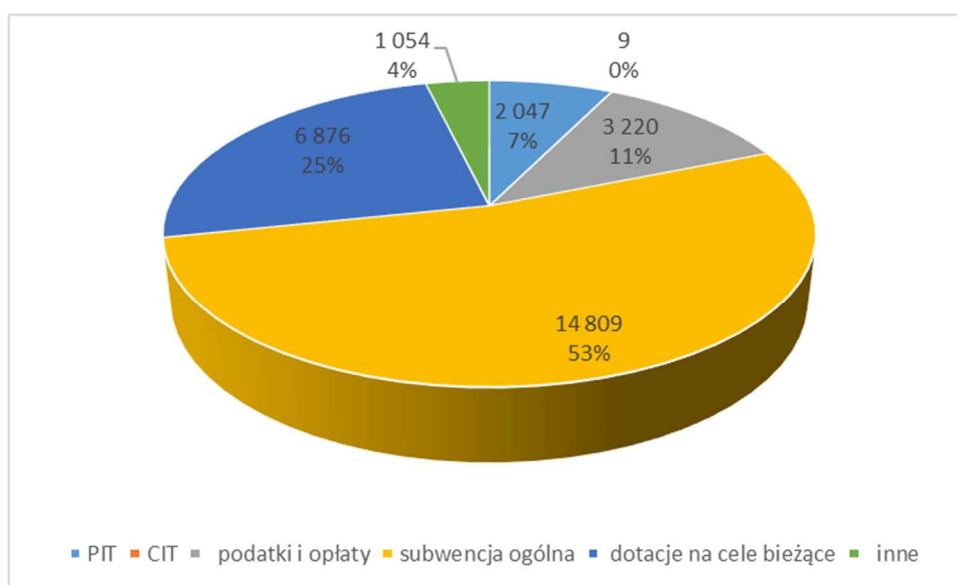
Największy wpływ na kształtowanie się dochodów bieżących w analizowanym okresie miał wzrost:

- ✓ podatków i opłat lokalnych, w tym w szczególności podatku od nieruchomości,
- ✓ udziału Gminy w podatku PIT, oraz

- ✓ zdarzeń o charakterze jednorazowym: w 2013 roku Gmina otrzymała ponad 400 tys. zł z tytułu zwrotu podatku VAT.

Dodatkowo w związku z koniecznością finansowania niezbędnych zadań inwestycyjnych w latach 2009-2013 sprzedano majątek na kwotę 4,9 mln zł, a także pozyskano i wykorzystano dotacje oraz środki bezzwrotne na zadania inwestycyjne w wysokości 11,6 mln zł. Istotnym jest, że sprzedaż części infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w 2013 za kwotę 4,3 mln zł ma charakter zwrotny i stanowi zobowiązanie Gminy. Gmina jest zobowiązana do odkupu infrastruktury kanalizacyjnej do 2018 roku.

Wykres 2: Struktura poziomu dochodów bieżących w 2013 roku

Z analizy dochodów wynika, iż Gmina posiada obecnie powtarzalne dochody bieżące na poziomie ok. 27 mln zł, przy czym, tak jak w większości gmin wiejskich, główną pozycję dochodów stanowią subwencje i dotacje. Stanowiły one 77,5% dochodów Gminy w porównaniu z 64,1% w Grupie Rówieśniczej. Wskazuje to na niższe niż w Grupie Rówieśniczej obciążenie mieszkańców podatkami i opłatami lokalnymi. Gmina, mimo istotnego podwyższeni poziomu stawek podatkowych w okresie 2012-2013 (o 21,4% w 2012 roku i 13,7% w 2013 roku), posiada rezerwę w postaci możliwości wzrostu dochodów z tego tytułu i będzie ją wykorzystywała podnosząc podatki i opłaty lokalne w tempie przewyższającym wzrost stawek maksymalnych. Zbyt gwałtowne podniesienie obciążeń z tego tytułu (po znaczącym ich wzroście w poprzednich latach) może skutkować brakiem oczekiwanych wpływów podatkowych przy jednoczesnym wzroście zaległości z tego tytułu.

3.3. Wydatki w latach 2010-2013

Analiza wydatków Gminy obejmuje okres od roku 2010 do roku 2013. Tak jak w przypadku dochodów przyjęto czteroletni okres analizy dla właściwego obrazowania tendencji kształtujących się po dochodowej stronie budżetu.

Badanie kształtowania się wykonanych wydatków Gminy oparto na dokumentach wymienionych w pkt 2 „Założenia”. Osobno przeanalizowano grupę wydatków bieżących oraz inwestycyjnych, gdyż charakteryzują się one różną specyfiką. W ramach wydatków bieżących zasadne jest badanie tendencji natomiast wydatki majątkowe są uzależnione od potrzeb społeczności lokalnej, decyzji władz Gminy oraz jej możliwości finansowych. Dodatkowo w ramach obu ww. kategorii wyszczególniono kwoty spłat zobowiązań niezaliczanych do wydatków z tytułu obsługi zadłużenia i kategorii rozchody.

Szczegółowe informacje na temat zrealizowanych wydatków, ich struktury oraz tempa zmian zawierają tabele 4 - 7.

Tabela 4: Wydatki Gminy w latach 2010-2013 (działy)

	GR 12	średnia	2010	2011	2012	2013
WYDATKI BIEŻĄCE	17 713 470	26 760 203	27 805 335	27 839 888	26 546 689	26 980 964
OŚWIATA I WYCHOWANIE	7 994 383	10 605 483	10 870 767	11 158 866	10 702 438	11 606 205
POMOC SPOŁECZNA	3 444 938	7 002 838	6 747 713	7 105 522	7 128 821	7 029 296
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	2 293 980	3 602 646	3 500 440	3 518 533	3 574 101	3 817 508
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA	743 635	684 679	506 142	640 481	654 175	937 919
OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	339 816	767 888	469 297	769 970	1 006 827	825 457
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	601 116	1 378 334	2 400 700	1 335 497	1 022 302	754 839
KULTURA I OCHRONA						
DZIEDZICTWA	507 828	836 133	1 213 279	1 067 150	596 602	467 501
EDUKACYJNA OPIEKA						
WYCHOWAWCZA	260 739	710 609	777 641	829 719	825 698	409 378
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA	189 924	245 264	300 455	236 448	197 693	246 459
ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	419 477	143 476	119 838	133 809	154 773	165 484
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	223 167	213 850	267 753	254 367	168 039	165 239
KULTURA FIZYCZNA	163 387	187 496	189 801	211 293	187 536	161 355
DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	51 291	85 141	77 945	83 767	74 798	104 053
OCHRONA ZDROWIA	95 539	91 682	82 139	88 863	94 279	101 448
WYTWARZANIE I						
ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ	119 405	70 939	65 304	75 553	73 186	69 711
POZOSTAŁE	264 844	133 745	216 123	330 049	85 421	119 112

WYDATKI INWESTYCYJNE	4 048 169	5 484 822	8 764 219	3 461 496	4 273 276	5 440 299
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ	40 254	1 266 572	106 323	23 616	2 497 869	2 438 478
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	965 438	1 392 933	771 140	2 387 485	872 455	1 540 650
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	171 890	521 106	77 027	782 512	482 992	741 894
INFORMATYKA	7 705	81 003	0	0	813	323 200
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA	682 826	1 525 520	5 686 067	80 257	174 488	161 268
OŚWIATA I WYCHOWANIE	420 072	80 694	0	150 743	33 000	139 034
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA	100 957	186 636	573 130	4 500	73 140	95 775
POZOSTAŁE	1 657 825	430 358	1 550 532	32 382	138 519	0
WYDATKI OGÓŁEM	21 761 638	32 245 025	36 569 553	31 301 383	30 819 966	32 421 263

W analizowanym okresie wydatki bieżące Gminy kształtowały się w przedziale od 26,5 mln zł w 2012 roku do 27,8 mln zł w latach 2010-2011.

Struktura wydatków bieżących Gminy w podziale na działy gospodarki narodowej nie odbiega od struktury wydatków grupy rówieśniczej. Najważniejszymi obszarami realizacji wydatków bieżących Gminy są: Oświata i wychowanie, Pomoc społeczna i Administracja publiczna. W 2013 roku stanowiły one ponad 82% wydatków bieżących. W przypadku wydatków inwestycyjnych były to: Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, Transport i łączność a także wytwarzanie i zaopatrywanie w energię. Jednocześnie można zauważyć zdecydowanie większy ich udział w dochodach niż w Grupie Rówieśniczej.

Tabela 5: Wydatki Gminy w latach 2010-2013

	GR 12	średnia	2010	2011	2012	2013
WYDATKI BIEŻĄCE	17 759 181	26 674 638	27 805 335	27 839 888	26 546 689	26 980 964
Wynagrodzenia	8 885 947	13 144 961	13 094 076	13 418 408	13 275 469	14 151 138
Socjalne	2 710 453	5 201 103	5 171 314	5 660 959	5 383 863	5 247 480
Dotacje i subwencje	948 937	1 717 179	2 307 927	1 806 563	1 525 290	1 289 717
Usługi pozostałe	1 251 826	1 191 790	1 199 030	1 297 551	1 132 521	1 150 663
Zakup materiałów	929 619	1 313 719	1 456 707	1 272 591	1 299 471	1 149 411
Zakup energii	579 927	755 170	750 082	765 600	709 686	877 316
Obsługa długu	338 124	681 910	469 297	769 970	1 006 827	825 457
Dodatki do wynagrodzeń	477 022	607 394	659 971	575 338	610 094	626 204
Stypendia	131 489	488 592	624 390	500 252	398 321	403 188
Podatek od nieruchomości	82 375	343 313	334 203	346 765	356 135	375 985
Remonty	477 462	697 175	1 227 848	870 628	292 724	297 014
Opłaty i składki (ubezp.)	400 394	239 680	263 060	233 608	260 326	277 012
Zakup usług od innych JST	101 831	66 265	38 366	43 804	89 713	125 088
Podróże krajowe	35 779	49 652	45 800	53 840	48 992	51 320
Pozostałe	407 994	176 734	163 262	224 011	157 257	133 969
WYDATKI INWESTYCYJNE	4 001 255	4 908 572	8 764 219	3 461 496	4 273 276	5 440 299
WYDATKI OGÓŁEM	21 760 436	31 583 210	36 569 553	31 301 383	30 819 966	32 421 263

Tabela 6: Wydatki Gminy w latach 2010-2013 (struktura)

	GR 12	średnia	2010	2011	2012	2013
WYDATKI BIEŻĄCE	81,6%	84,5%	76,0%	88,9%	86,1%	83,2%
<i>udział w wydatkach bieżących</i>						
Wynagrodzenia	50,0%	49,3%	47,1%	48,2%	50,0%	52,4%
Socjalne	15,3%	19,5%	18,6%	20,3%	20,3%	19,4%
Dotacje i subwencje	5,3%	6,4%	8,3%	6,5%	5,7%	4,8%
Usługi pozostałe	7,0%	4,5%	4,3%	4,7%	4,3%	4,3%
Zakup materiałów	5,2%	4,9%	5,2%	4,6%	4,9%	4,3%
Zakup energii	3,3%	2,8%	2,7%	2,8%	2,7%	3,3%
Obsługa długu	1,9%	2,6%	1,7%	2,8%	3,8%	3,1%
Dodatki do wynagrodzeń	2,7%	2,3%	2,4%	2,1%	2,3%	2,3%
Stypendia	0,7%	1,8%	2,2%	1,8%	1,5%	1,5%
Podatek od nieruchomości	0,5%	1,3%	1,2%	1,2%	1,3%	1,4%
Remonty	2,7%	2,6%	4,4%	3,1%	1,1%	1,1%
Opłaty i składki (ubezpz.)	2,3%	0,9%	0,9%	0,8%	1,0%	1,0%
Zakup usług od innych JST	0,6%	0,2%	0,1%	0,2%	0,3%	0,5%
Podróże krajowe	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Pozostałe	2,3%	0,7%	0,6%	0,8%	0,6%	0,5%
WYDATKI INWESTYCYJNE	18,4%	15,5%	24,0%	11,1%	13,9%	16,8%
WYDATKI OGÓŁEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 7: Wydatki Gminy w latach 2010-2013 (zmiana)

	średnia	2010	2011	2012	2013
WYDATKI BIEŻĄCE	2,9%	14,9%	0,1%	-4,6%	1,6%
Wynagrodzenia	5,0%	2,8%	0,6%	-0,3%	1,6%
Socjalne	3,9%	3,5%	2,4%	-1,2%	-0,6%
Dotacje i subwencje	-5,5%	9,8%	-5,4%	-3,9%	-3,9%
Usługi pozostałe	-0,6%	0,4%	2,1%	-3,2%	0,4%
Zakup materiałów	-4,3%	1,2%	-3,2%	0,5%	-2,9%
Zakup energii	7,6%	2,9%	0,5%	-1,8%	5,9%
Obsługa długu	36,1%	9,7%	16,0%	7,7%	-4,5%
Dodatki do wynagrodzeń	2,7%	4,2%	-3,2%	1,5%	0,7%
Stypendia	-5,5%	5,2%	-5,0%	-5,1%	0,3%
Podatek od nieruchomości	6,0%	2,5%	0,9%	0,7%	1,4%
Remonty	-15,7%	13,5%	-7,3%	-16,6%	0,4%
Opłaty i składki (ubezpz.)	17,1%	15,0%	-2,8%	2,9%	1,6%
Zakup usług od innych JST	66,0%	2,9%	3,5%	26,2%	9,9%
Podróże krajowe	1,6%	-1,3%	4,4%	-2,3%	1,2%
Pozostałe	-8,7%	-5,1%	9,3%	-7,4%	-3,7%
WYDATKI INWESTYCYJNE	27,2%	59,2%	-15,1%	5,9%	6,8%
WYDATKI OGÓŁEM	5,2%	9,1%	-3,6%	-0,4%	1,3%

Największy wpływ na kształtowanie się wydatków bieżących miał wzrost:

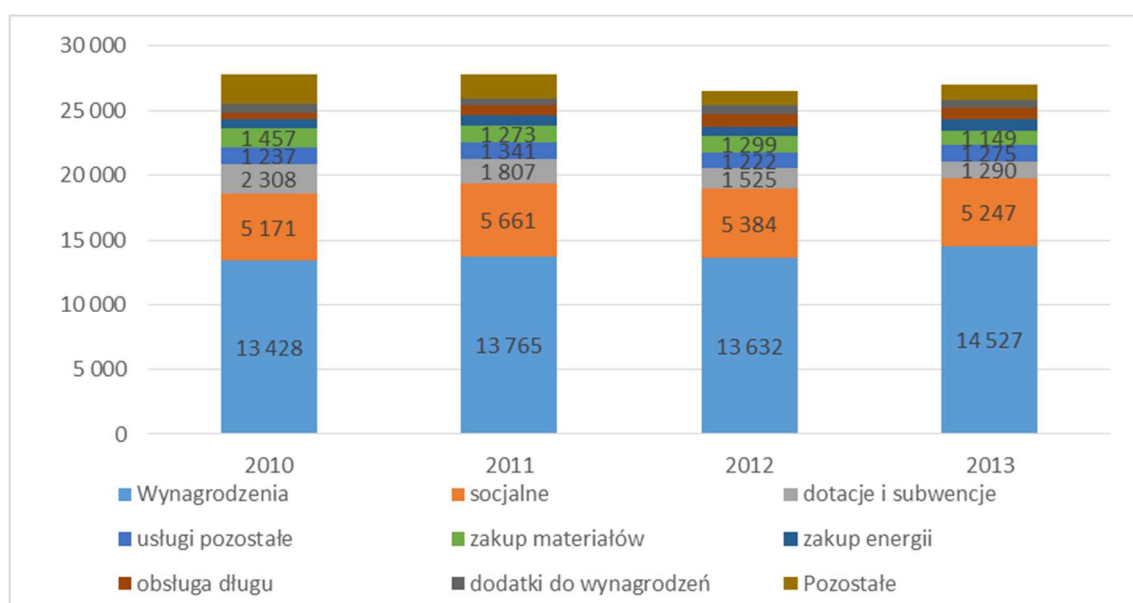
- ✓ wynagrodzeń – w związku z przeprowadzoną reformą oświaty. Koszty te obciążą również wydatki roku bieżącego.

- ✓ kosztów obsługi zobowiązań,
- ✓ opłat i składek ubezpieczeniowych, a także
- ✓ zakupu usług od innych JST.

Jednocześnie Gmina istotnie ograniczyła poziom dotacji i subwencji, kupowanych materiałów oraz skali przeprowadzanych remontów.

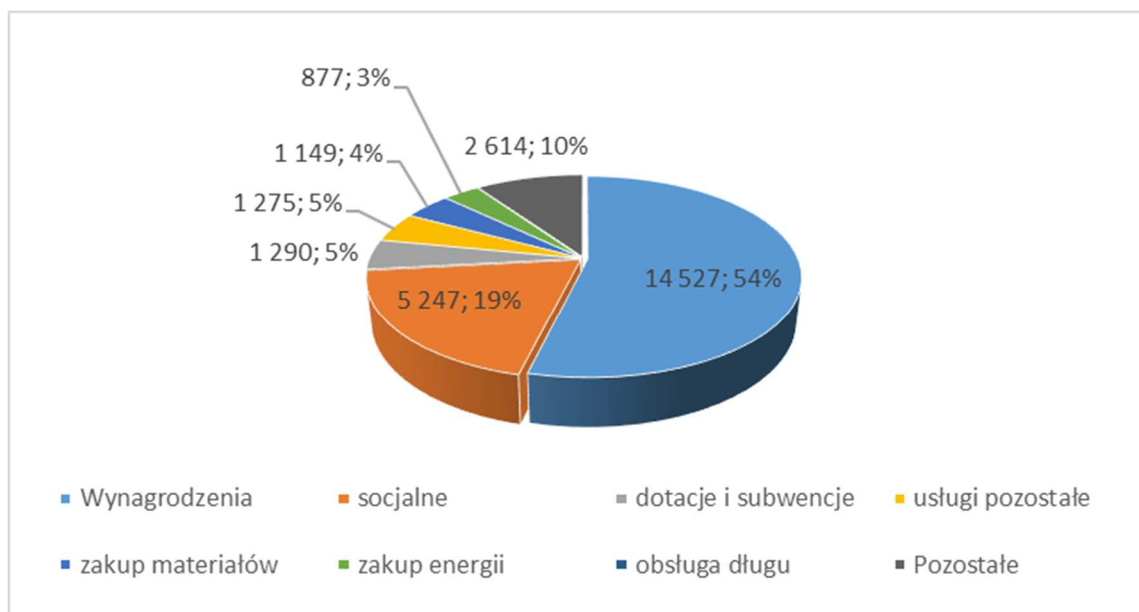
W efekcie przeprowadzonych już działań restrukturyzacyjnych Gmina przy wzroście dochodów bieżących o 2,3 mln zł w okresie 2010-2013 odnotowała spadek wydatków bieżących o 0,8 mln zł.

Wykres 3: Struktura i zmiana poziomu wydatków bieżących

Jednocześnie należy zauważyć, iż pomimo ujęcia części kosztów obsługi zobowiązań w grupie wydatków inwestycyjnych z tytułu czynszu, w porównaniu do Grupy Rówieśniczej Gmina ponosi wyższe koszty finansowania zobowiązań. Bez uwzględnienia ww. spłat poprzez wydatki bieżące stanowiły one 3,1% wydatków bieżących przy 1,9% średniej w grupie rówieśniczej.

Wykres 4: Struktura poziomu wydatków bieżących w 2013 roku

Głównie w celu poprawy stanu i dostępności infrastruktury Gmina zrealizowała w analizowanym okresie ponad 60 zadań inwestycyjnych na kwotę 22 mln zł. Jednocześnie pozyskała 12 mln zł środków bezzwrotnych na ten cel. Całkowite koszty i udział własny w 29 najważniejszych ze zrealizowanych zadań inwestycyjnych prezentuje poniższa tabela. Poziom dofinansowania w poniższej tabeli różni się od prezentowanego w sprawozdaniach finansowych w poszczególnych latach, ponieważ termin przekazania dotacji dla poszczególnych zadań był inny niż termin realizacji inwestycji.

Tabela 8: Zestawienie kosztów najważniejszych inwestycji zrealizowanych w latach 2010-2013

Lp.	Nazwa zadania	Wartość całkowita	Środki zewnętrzne	Środki własne
1	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Nienadowej, wraz z zakupem wozu asenizacyjnego	4 936 574	3 435 080	1 501 494
2	Poprawa atrakcyjności turystycznej gminy Dubiecko - budowa parkingów	1 097 772	883 601	214 171
3	Zagospodarowanie centrum Dubiecka	719 360	432 544	286 816
4	Przebudowa drogi gminnej Hucisko Nienadowskie – Kopce	641 172	0	641 172
5	Zakup samochodu dla OSP Dubiecko	570 100	489 770	80 330
6	Rozbudowa budynku Urzędu Gminy	203 395	0	203 395
7	Rozbudowa budynku ŚDS w Bachórcu	155 132	155 132	0
8	Przebudowa drogi w Drohobyczce	129 968	21 000	108 968
9	Projekt techniczny sieci wodociągowej	106 323	0	106 323
Razem 2010 rok		8 764 219	5 479 127	3 285 092
1	Przebudowa drogi gminnej Wybrzeże-Bachórzec	946 490	507 251	439 239
2	Pomoc dla Powiatu na przebudowę dróg	761 625	0	761 625

3	Zakup koparki i ciągnika wraz z osprzętem	465 589	0	465 589
4	Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Słonnem	417 395	230 912	186 482
5	Rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej przy remizie OSP w Nianadowej	241 672	70 560	171 112
6	Przebudowa dróg gminnych	175 678	0	175 678
7	Budowa placu zabaw przy szkole podstawowej w Dubiecku	99 607	49 570	50 037
	Razem 2011 rok	3 461 496	909 218	2 552 277
1	Budowa sieci wodociągowej w Nienadowej, Dubiecku i Przedmieściu Dubieckim	2 497 869	1 846 539	651 330
2	Rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej przy remizie OSP w Nianadowej	470 892	157 059	313 833
3	Przebudowa drogi gminnej w Śliwnicy-Księża Część	312 816	113 507	199 309
4	Przebudowa dróg gminnych	252 466	0	252 466
5	Przebudowa drogi osiedlowej w byłym PGR w Wybrzeżu	145 910	131 319	14 591
6	Remont i modernizacja kanalizacji sanitarnej w Wybrzeżu	113 298	101 968	11 330
	Razem 2012 rok	4 273 276	2 623 459	1 649 817
1	Budowa sieci wodociągowej w Nienadowej, Dubiecku i Przedmieściu Dubieckim	2 438 478	1 661 035	777 444
2	Rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej przy remizie OSP w Nianadowej	559 466	272 380	287 086
3	Przebudowa dróg zniszczonych w powodzi	554 724	438 359	116 365
4	Pomoc dla Powiatu na przebudowę dróg	459 057	0	459 057
5	Przebudowa dróg gminnych	406 614	0	406 614
6	PSeAP - informatyzacja urzędu	323 200	274 720	48 480
7	Budowa 3 placów zabaw w Słonnem, Nienadowej i Iskani	134 574	87 528	47 046
	Razem 2013 rok	5 440 299	2 990 610	2 449 689
	Razem lata 2010-2013	21 939 290	12 002 414	9 936 876

3.4. Przepływy środków pieniężnych

W niniejszym punkcie przeanalizowano trzy kluczowe pozycje rachunku przepływów pieniężnych Gminy, tj.:

- ✓ Wolne środki, tj.: różnicę między dochodami i wydatkami bieżącymi bez uwzględnienia spłat odsetek oraz spłat zobowiązań poprzez paragrafy wydatków bieżących,
- ✓ Wynik budżetu skorygowany o spłaty odsetek oraz spłaty zobowiązań poprzez paragrafy wydatków, oraz

- ✓ Środki do dyspozycji - ostateczny wynik przepływów pieniężnych uwzględniający przychody, rozchody a także wszystkie wydatki na spłatę i obsługę zobowiązań.

Tabela 9: Przepływy pieniężne w latach 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
I DOCHODY BIEŻĄCE	25 685 702	26 799 165	26 820 383	28 015 932
1 Udział w podatkach dochodowych	1 426 387	1 788 548	1 943 268	2 056 776
2 Podatki i opłaty lokalne	2 293 964	2 334 352	2 833 576	3 220 396
3 Subwencja	13 948 461	13 803 548	14 187 766	14 809 419
4 Dotacje na zadania bieżące	7 648 094	8 349 015	7 324 406	6 875 536
5 Inne dochody	368 797	523 702	531 366	1 053 805
II WYDATKI BIEŻĄCE	27 805 335	27 839 888	26 546 689	26 980 964
1 Wynagrodzenia	13 428 279	13 765 173	13 631 604	14 527 123
2 Socjalne	5 171 314	5 660 959	5 383 863	5 247 480
3 Dotacje i subwencje	2 307 927	1 806 563	1 525 290	1 289 717
4 Usługi pozostałe	1 237 396	1 341 355	1 222 234	1 275 751
5 Zakup materiałów	1 456 707	1 272 591	1 299 471	1 149 411
6 Zakup energii	750 082	765 600	709 686	877 316
7 Obsługa długu	469 297	769 970	1 006 827	825 457
8 Dodatki do wynagrodzeń	659 971	575 338	610 094	626 204
9 Pozostałe	2 324 360	1 882 339	1 157 620	1 162 504
III WOLNE ŚRODKI (I-II-II7)	-1 650 335	-270 752	1 280 521	1 860 425
IV DOCHODY MAJĄTKOWE	1 862 826	4 632 160	3 037 325	7 025 389
1 Sprzedaż majątku	220 867	124 189	111 035	4 441 847
2 Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	1 634 910	4 473 293	2 924 946	2 583 542
3 Inne	7 049	34 678	1 343	0
V WYDATKI INWESTYCYJNE	8 764 219	3 461 496	4 273 276	5 440 299
VI WYNIK BUDŻETU (bez obsługi długu) (III+IV-V)	-8 551 728	899 912	44 570	3 445 515
VII PRZYCHODY	11 036 817	6 597 598	4 474 446	612 042
VIII ROZCHODY I ODSETKI	2 279 297	7 497 510	4 410 205	3 232 400
IX ŚRODKI DO DYSPOZYCJI (VI+VII-VIII)	205 792	0	108 811	825 157

W analizowanym okresie wolne środki systematycznie wzrastały z poziomu -1,7 mln zł w 2010 roku do 1,9 mln zł w roku 2013. Był to efekt prowadzonych działań dostosowujących poziom dochodów i wydatków bieżących. W latach 2010-2011 poziom wolnych środków nie wystarczał na pokrycie kosztów obsługi zobowiązań Gminy. Poprawa jego poziomu była możliwa poprzez:

- ✓ Zwiększenie poziomu dochodów bieżących,
- ✓ Ograniczenie wydatków bieżących, w tym w szczególności wydatków z tytułu dotacji i subwencji oraz remontów.

Wynik budżetu określający możliwości finansowania działalności bieżącej oraz inwestycyjnej z własnych środków oraz dotacji bezzwrotnych ulegał w ostatnich latach istotnym wahaniom. Było to spowodowane dużym wysiłkiem inwestycyjnym Gminy w latach 2010-2013 finansowanym częściowo z kredytów i otrzymywaniem środków bezzwrotnych na współfinansowanie zadań inwestycyjnych w późniejszych latach budżetowych. Gmina w celu zapewnienia płynności finansowej oraz zapewnienia realizacji zadań własnych i zleconych zmuszona była sprzedać część swojej infrastruktury – dochód ze sprzedaży majątku w wysokości 4,3 mln zł - co istotnie poprawiło wynik budżetu. Sprzedaż ta ma jednak charakter zwrotny i wiąże się z koniecznością uiszczania znacznych opłat z tytułu wynajmu infrastruktury dla nowego właściciela. Gmina zastrzegła sobie prawo do przedpłat w formie kaucji na poczet wykupu sprzedanej infrastruktury, co pozwoli istotnie zmniejszyć wydatki z tytułu czynszu.

Środki do dyspozycji kształtowały się w analizowanym okresie blisko 0, z wyjątkiem 2013 roku, w którym osiągnęły poziom 0,9 mln zł. Oznacza to, iż Gmina miała możliwości pozyskania finansowania na pokrycie luki finansowania inwestycji i obsługi zobowiązań. Pozyskiwane środki w formie zwrotnej sprzedaży części infrastruktury charakteryzują się jednak stosunkowo wysokim kosztem.

3.5. Zobowiązania Gminy na koniec 2013 roku

Gmina Dubiecko należy do grupy średnich gmin wiejskich, w których nadal rozwój infrastruktury jest na poziomie poniżej oczekiwań mieszkańców. Sytuacja taka powodowała zagrożenie dla możliwości wypełnienia zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego przede wszystkim w obszarze gospodarki wodnej i ściekowej. Utrzymywanie zapóźnień w rozwoju infrastruktury mogło, poza negatywnymi skutkami dla środowiska, doprowadzić do wzmocnienia negatywnych tendencji migracyjnych, co w konsekwencji doprowadziłoby do spadku dochodów bieżących Gminy. Racjonalnym zatem wydaje się decyzja o wykorzystaniu w tym celu środków bezzwrotnych. Mimo, iż stanowiły one znaczną część inwestycji, ze względu

na skalę przedsięwzięć finansowanie wkładu własnego spowodowało wzrost poziomu zobowiązań Gminy.

Środki na wkład własny i spłatę zobowiązań pozyskiwane były głównie za pomocą kredytów. Wyjątkiem był 2013 rok, w którym Gmina zdecydowała się na sprzedaż z możliwością odkupu części infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, którą następnie wynajęła.

Na koniec 2013 roku wszystkie zobowiązania Gminy uwzględniające wykup środków trwałych oraz zobowiązania wymagalne wyniosły 18,6 mln zł, tj. 53,14% dochodów ogółem. W ramach ww. zobowiązań 2 kredyty (BGK i BOŚ SA) oraz 1 pożyczka (WFOŚiGW) na łączną kwotę 1,7 mln zł są na podstawie stosownych przepisów wyłączone z wyliczania wskaźnika nadwyżki operacyjnej.

Tabela 10: Zestawienie zobowiązań Gminy na koniec 2013 roku

Lp.	Bank (instytucja finansująca)	Rodzaj zobowiązania	Kwota udzielonego finansowania	Stan zobowiązań na 31.12.2013 r.	Zabezpieczenie finansowania
1	ING Bank Śląski S.A.	Kredyt	3 000 000	600 000	weksel in blanco
2	BGK	Kredyt	7 000 000	2 994 800	weksel in blanco
3	BS O/Dubiecko	Kredyt	5 500 000	5 025 000	weksel in blanco
4	BS O/Dubiecko	Kredyt	535 418	250 000	weksel in blanco
5	BS O/Dubiecko	Kredyt	3 323 695	3 303 695	weksel in blanco
6	WFOŚiGW	Pożyczka	1 393 528	1 106 778	weksel in blanco
7	BGK	Kredyt	343 914	343 914	weksel in blanco
8	BOŚ S.A.	Kredyt	270 915	270 915	weksel in blanco
9	MW TRADE SA	Wykup środków trwałych	4 330 587	4 330 587	środki trwałe
Razem		X	22 698 057	18 225 689	x

Na koniec 2013 roku Gmina posiadała 395.580,22 zł zobowiązań wymagalnych. Na dzień sporządzania programu naprawczego wszystkie zobowiązania wymagalne zostały zapłacone bądź ujęte w ramach przedstawionego w dalszej części opracowania planu wydatków bieżących w 2014 roku. Szczegółowe ich zestawienie zawiera poniższa tabela.

Tabela 11: Zestawienie zobowiązań wymagalnych Gminy na koniec 2013 roku

Nazwa kontrahenta	Data wystawienia	Kwota	Zobowiązania wymagalne
Nieprzekazany w pełnej wysokości odpis na zfsś za 2013 r.	31.12.2013	237 451,59	237 451,59
	31.12.2013	22 925,79	22 925,79
	31.12.2013	20 802,51	20 802,51
	31.12.2013	114 400,33	114 400,33
RAZEM		395 580,22	395 580,22

Dodatkowo w styczniu 2014 roku Gmina zaciągnęła kredyt na finansowanie przejściowego deficytu w 2014 roku w wysokości 1.500.000 zł (kredyt ten zostanie spłacony we wrześniu br. z otrzymanej dotacji na zadania inwestycyjne) oraz otrzymała ostatnią ratę pożyczki z WFOŚiGW w wysokości w wysokości 276.750 zł na finansowanie inwestycji.

4. PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ NAPRAWCZYCH Z HARMONOGRAMEM ICH WDROŻENIA

W celu zrównoważenia relacji dochodów i wydatków Gminy poniżej przedstawiono zestawienie działań podjętych i planowanych do podjęcia przez Gminę. Działania te konsekwencje realizowane umożliwią Gminie wypracowanie kwoty wolnych środków umożliwiających w dłuższym okresie spłatę wszystkich posiadanych zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi. Warto podkreślić, iż większość przedstawionych poniżej działań jest konsekwencją już podjętych przez władze Gminy decyzji.

Przedsięwzięcia naprawcze można podzielić na 5 grup, w zależności od pozycji budżetowych na które wpływają. Są to:

1. Dochody bieżące,
2. Wydatki bieżące,
3. Dochody majątkowe,
4. Wydatki inwestycyjne,
5. Koszty obsługi zobowiązań - kategoria wyodrębniona ze względu na istotność z grupy wydatków bieżących.

przy czym z punktu widzenia programu naprawczego najistotniejszy wpływ będą miały działania realizowane w obszarze racjonalności kosztów oświaty, przekazywanych dotacji, ograniczenie poziomu wydatków inwestycyjnych oraz zmniejszenia kosztów obsługi zobowiązań.

5.1. Plan przedsięwzięć naprawczych

5.1.1. Zwiększenie dochodów bieżących

Poniżej przedstawiono działania podjęte lub planowane do podjęcia w celu maksymalizacji dochodów bieżących Gminy.

Opłata adjacenska w wysokości 300.000 zł - związana z wybudowanym wodociągiem. Upoważnienie do naliczania tej opłaty daje Uchwała Rady Gminy Nr 122/XXIII/2012 z dnia 25.09.2012 r. Inwestycja ta została zakończona w styczniu 2014 roku, co daje podstawę do naliczenia ww. opłaty.

Wzrost podatków od nieruchomości i rolnego o 162.398 zł w 2014 roku– planowane wpływy z podatku od nieruchomości i rolnego wzrosną w 2014 roku na podstawie decyzji Rady Gminy Dubiecko. Stawki podatku rolnego ustalono w wysokości 79,38%

maksymalnej stawki, a podatku od nieruchomości na poziomie ok. 76,25%. Stawki podatku rolnego wzrosły mimo spadku maksymalnego ich poziomu związanego z niekorzystną ceną skupu żyta. W latach kolejnych przewidywany jest sukcesywny wzrost podatków i opłat o wskaźnik 1,1 razy wskaźnik inflacji rocznie,

Wzrost dochodów z tytułu opłat za dostarczanie wody i odbiór ścieków 132.000 w 2015 roku i 232.000 w 2016 roku

W celu ograniczenia dotacji do zakładu gospodarki komunalnej w Dubiecku postanowiono o stopniowej podwyżce cen za 1 m³ odprowadzanych ścieków. Pierwsza podwyżka zostanie uchwalona w bieżącym roku i zacznie obowiązywać w roku 2015. Planowana podwyżka w roku 2015 na rok 2016 roku ma całkowicie wyeliminować konieczność przekazywania dotacji do zakładu. W przypadku płatności za wodę w związku z przeprowadzonymi inwestycjami infrastrukturalnymi w 2013 roku (o ponad 200 zwiększona została liczba przyłączy do gminnej sieci wodociągowej) planowane przychody z tytułu dostarczania wody powinny zrównoważyć koszty tej usługi.

Pierwotnie planowano wolniejsze dojście do zrównoważenia przychodów i kosztów zakładu gospodarki komunalnej głównie w wyniku wzrostu przyłączy w ramach planowanych inwestycji infrastrukturalnych. Ze względu na konieczność rezygnacji (w związku z procedurą objęcia Gminy programem naprawczym) w latach 2014-2015 z przeprowadzenia nierozpoczętych inwestycji podjęto decyzję o przyspieszeniu tego procesu poprzez wzrost opłat.

5.1.2. Ograniczenie wydatków bieżących

Zgodnie z art. 240a Ustawy o finansach publicznych Gmina w okresie realizacji programu naprawczego:

1. nie będzie udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego;
2. nie będzie ponosić wydatków na promocję jednostki;
3. nie będzie tworzyć funduszu sołeckiego;
4. ograniczy realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych.

5. począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został przyjęty program postępowania naprawczego, do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków:

na diety radnych,

na wynagrodzenie wójta

nie przekroczy wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok, w którym została podjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego.

Poniżej przedstawiono działania podjęte lub planowane do podjęcia w celu ograniczenia wydatków bieżących Gminy i spełnienia wymogów Ustawy.

Ad.1. *Zmniejszenie pomocy innym jednostkom samorządu terytorialnego o kwotę 383 tys. zł w 2014 roku*

Gmina w poprzednich latach przekazywała dotacje dla powiatu przemyskiego na remonty dróg powiatowych w obrębie Gminy. W 2014 roku zmniejszono planowaną dotację na 2014 rok dla powiatu z 383 tys. zł do 0 zł, W latach 2015-2016 również nie planuje się przekazywać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego.

Ad.2. *Zmniejszenie dotacji na promocję o kwotę 5 tys. zł*

W 2014 roku zmniejszono planowaną dotację na 2014 rok dla Stowarzyszenia Kobiet z 5 tys. zł do 0 zł, W latach 2015-2016 również nie planuje się przekazywać środków na promocję Gminy.

Ad. 3. *Zakaz tworzenia funduszu sołeckiego*

Zgodnie z Ustawą o funduszu sołeckim Rada Gminy uchwala wyodrębnienie funduszu do 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy. W 2014 roku w związku z pracami nad przygotowaniem programu naprawczego Rada Gminy nie podjęła uchwały o stworzeniu funduszu sołeckiego na 2015 rok i nie podejmie takiej uchwały w roku przyszłym. Likwidacja funduszy sołeckich wpłynie jednak negatywnie na budżet Gminy. Zdecydowana większość z 276.924 zł z zaplanowanych w projekcie budżetu na 2014 rok środków z funduszy sołeckich, podobnie jak w poprzednich latach, będzie

przeznaczona na remonty i utrzymanie dróg lokalnych. W związku z koniecznością przeprowadzenia remontów i ponoszenia nakładów na utrzymanie dróg w kolejnych latach Gmina będzie zmuszona utrzymać przeznaczenie tych środków, lecz nie jako środków z funduszy sołeckich. Jednocześnie w kolejnych latach Gmina utraci dotację celową z Budżetu Państwa w wysokości 30% kwoty tworzonego funduszu sołeckiego.

Ad. 4. Ograniczenie realizacji zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych oraz inne działania ograniczające

Zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia o 305.000 zł (z wyłączeniem Ad.6)

Rada Gminy już w 2011 roku podjęła działania polegające na zmniejszeniu kosztów bieżących funkcjonowania placówek oświatowych. Od roku szkolnego 2011/2012 zmniejszono liczbę oddziałów w trzech szkołach podstawowych - pozostawiono klasy 0-3. Rozpoczęty został również proces wygaszania sześcioddziałowego gimnazjum w Nienadowej. W wyniku podjętych działań zmniejszono zatrudnienie w ostatnich trzech latach łącznie o 15,59 etatów, co przyniosło oszczędności w okresie 2011-2013 w wysokości 1.241 tys. zł.

Dodatkowo w roku 2014, w wyniku wygaszania gimnazjum, zatrudnienie zmniejszy się o 3,56 etatów nauczycieli i 1,37 etatów obsługi. W pełni efekty przeprowadzanych działań restrukturyzacyjnych w oświacie będą widoczne w 2015 roku. W 2014 roku koszt wynagrodzeń bieżących w dziale oświata zmniejszy się o dodatkowe 305 tys. zł. Jednocześnie w sprawozdaniu wydatki na wynagrodzenia wzrosną ze względu na konieczność zapłaty zaległych (wymagalnych) zobowiązań z tytułu dodatków dla nauczycieli oraz ich pochodnych a także wpłat na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Łącznie kwota jednorazowego wydatku z tego tytułu w 2014 roku wyniesie 1,1 mln zł.

Ograniczenie dotacji i subwencji o 107 tys. zł w 2014 roku (z wyłączeniem Ad. 1 i Ad.2.)

Gmina zdecydowała o zmniejszeniu poziomu dotacji dla Jednostek Sektora Finansów Publicznych w porównaniu z projektem budżetu na 2014 roku o 411.203 zł. Dotyczy to dotacji dla powiatu przemyskiego na remont dróg (wyszczególnione w Ad.1) a także zmniejszenie dotacji na dostarczanie wody oraz zakup komputera do biblioteki publicznej oraz imprezy okolicznościowe. Poniżej przedstawiono poziom poszczególnych zaplanowanych dotacji dla Jednostek Sektora Finansów Publicznych.

Tabela 12: Zestawienie dotacji dla Jednostek Sektora Finansów Publicznych z budżety Gminy plan na 2014 rok

Podmiot otrzymujący dotację	Kwota dotacji w zł	Zadanie realizowane	Rodzaj dotacji
Zakład Gospodarki Komunalnej w Dubiecku	232 023	dopłata do 107 895 m ³ ścieków	dotacja przedmiotowa (środki wł. gminy)
Izba Rolnicza	17 910	wpłata na rzecz Izby Rolniczej (2% wpływów z podatku rolnego)	wpłata (środki wł. gminy)
Gmina Miejska Przemysł	7 250	obsługa mieszkańców gminy w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom w Przemysłu	celowa na zadania bieżące (środki na profilaktykę alkoholową)
Gminny Ośrodek Kultury w Dubiecku	221 133	prowadzenie działalności kulturalnej na terenie gminy w formie instytucji kultury GOK	dotacja podmiotowa (środki wł. gminy)
Gminna Biblioteka Publiczna	182 258	prowadzenie działalności kulturalnej na terenie gminy w formie instytucji kultury BIBLIOTEKA	dotacja podmiotowa (środki wł. gminy)
Gmina Miejska Dynów	7 260	dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między j.s.t. (dotacja za 2 przedszkolaków uczęszczających do przedszkola w Dynowie)	dotacja celowa na zadania bieżące (środki wł. gminy)
Razem:	667 834		
Było:	1 079 037		

W przypadku dotacji dla jednostek spoza Sektora Finansów Publicznych ograniczono je w porównaniu z projektem budżetu na 2014 rok o 84.000 zł. W szczególności ograniczenie dotyczy szkolenia młodzieży i organizacji współzawodnictwa sportowego w zakresie piłki nożnej oraz prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie: siatkówki, tenisa stołowego i badmintona w wysokości 50.000 zł oraz dotacji w zakresie konserwacji zabytków (prospektu organowego kościele w Dubiecku i ołtarza w zabytkowym kościele w Bachórcu) na łączną kwotę 29.000 zł.

Tabela 13: Zestawienie dotacji dla jednostek spoza Sektora Finansów Publicznych z budżety Gminy plan na 2014 rok

Podmiot otrzymujący dotację	Kwota dotacji zł.	Zadanie realizowane	Rodzaj dotacji
Podmiot wybrany w drodze konkursu	10 000	prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie wczesnej profilaktyki dla dzieci i młodzieży	dotacja celowa na zad. zlecone (środki na profilaktykę alkoholową)
Zgromadzenie. Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi	342 720	prowadzenie terapii dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Środowiskowym Domu Samopomocy	dotacja celowa na zadanie zlecone (budżet państwa)
Podmiot wybrany w drodze konkursu	25 000	szkolenie młodzieży i organizacja współzawodnictwa sportowego w zakresie piłki nożnej dla młodzieży na terenie gm.	dotacja celowa na zad. zlecone (środki własne gminy zadanie realizowane)
Podmiot wybrany w drodze konkursu	25 000	prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie: siatkówki, tenisa stołowego i badmintona	dotacja celowa na zadanie zlecone (środki własne gminy zadanie realizowane)
Parafia Dubiecko	15 000	konserwacja zabytkowego prospektu organowego kościele w Dubiecku	dotacja celowa na prace konserwatorskie (środki własne gminy - dof. projektu)
Parafia Bachórzec	10 000	konserwacja zabytkowego ołtarza w zabytkowym kościele w Bachórcu	dotacja celowa na prace konserwatorskie (środki własne gminy – dof. projektu)
Centrum Integracji Społecznej w Przemyślu	1 500	zapewnienie osobom uzależnionym kształcenie umiejętności poprzez min. udział w szkoleniach i osiągnięcie pozycji społecznej dostępnej dla osób nie podlegających wykluczeniu społecznemu	dotacja celowa na zad. zlecone (środki na profilaktykę alkoholową)
Obecnie:	429 220		
Było:	513 220		

Ad.5. Zamrożenie diet radnych i wynagrodzenia wójta: 10 586 zł w 2014 roku i tyle samo w latach kolejnych

Mimo, iż oszczędności z tego tytułu będą nieznaczne, obniżenie diet radnych i wynagrodzenia wójta ma charakter społeczny. Realizacja ww. zadania nastąpi niezwłocznie po uchwaleniu programu naprawczego.

5.1.3. Dochody ze sprzedaży majątku

W 2014 roku przeprowadzono sprzedaż działki o powierzchni 1,41 ha za kwotę 26.680 zł oraz przygotowano do sprzedaży działkę o powierzchni 4,90 ha o wartości zgodnie z wyceną 77.780 zł i budynek mieszkalno-użytkowy w Hucisku Nienadowskim z działką o pow. 0,22 ha nr 51/8 o wartości 90.000 zł.

W latach kolejnych do sprzedaży przeznaczono lokale mieszkalne i mieszkalno-użytkowe o wartości księgowej 520.761 zł.

W Gminie nie ma terenów zwartych obszarowo do sprzedaży, wystawiane są działki o niewielkich powierzchniach, na które jest zainteresowanie kupujących. Wówczas są wyceniane, podejmowana jest uchwała Rady Gminy o sprzedaży i ogłaszany jest przetarg.

Ze względów ostrożnościowych w prognozie przyjęto, iż dochód ze sprzedaży majątku w najbliższych 4 latach wyniesie 150.000 zł rocznie.

Dodatkowo do Gminy należą tereny zalesione, dla których Gmina posiada „Uproszczony plan urządzania lasu”, w którym zakłada się corocznie, przez okres 10 lat, pozyskanie 500 m³ drewna. Obecnie szacowana wartość 1 m³ drewna, przy założeniu, iż część pozyskanego drewna to tańsze drewno opałowe, to minimum 150 zł. W prognozie założono zatem dodatkowy dochód z tego tytułu w wysokości 75.000 zł rocznie.

Należy zauważyć, że dochody ze sprzedaży majątku Gminy, w tym drewna, nie mają istotnego wpływu na realizację programu naprawczego.

5.1.4. Ograniczenie wydatków inwestycyjnych

W latach 2014-2015, tj. pierwszym okresie realizacji programu naprawczego, Gmina będzie realizowała jedynie inwestycje kontynuowane – wymagające rozliczenia tak by w jak największym stopniu zmniejszyć deficyt budżetowy w 2014 roku oraz konieczne nowe finansowanie na częściowe sfinansowanie rozchodów. Wyjątkiem jest utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych za 40 tys. zł ze środków pochodzących z tzw. „opłaty śmieciowej”. Cechą charakterystyczną tej opłaty jest konieczność zbilansowania jej z kosztami zagospodarowania odpadów. Niewydatkowanie tej kwoty z budżetu niesie za sobą konieczność obniżenia ww. opłaty, byłoby zatem i tak neutralne z punktu widzenia finansów Gminy. Całość środków własnych na finansowanie inwestycji kontynuowanych wyniesie w latach 2014-2015 5,4 mln zł, w tym 4,2 mln zł z tytułu wykupu infrastruktury kanalizacyjnej.

W 2016 roku planowana nadwyżka budżetowa przekroczy poziom rozchodów o ok. 1 mln zł. Ze względu, iż będzie to ostatni rok realizacji programu naprawczego zachowana będzie musiała być relacja z art. 243 Ustawy. Ograniczenie z niej wynikające nie pozwalają na przeznaczenie nadwyżki na znacznie większą niż zaplanowano spłatę zobowiązań i będzie mogła być przeznaczona na dodatkowe inwestycje lub przeniesione jako wolne środki na kolejny rok. W programie naprawczym ze względów ostrożnościowych założono, iż są one wydatkowane.

W poniższej tabeli przedstawiono listę projektów do realizacji w latach 2014-2015 wraz z kwotami dofinansowania wynikającymi z podpisanych umów.

Tabela 14: Zestawienie planowanych inwestycji Gminy

Lp	Nazwa zadania	Wartość całkowita	2014		2015		Umowa	Uwagi
			Dotacje	Wkład własny	Dotacje	Wkład własny		
INWESTYCJE KONTYNUOWANE								
1	Budowa wodociągu –zadanie pn. „Rozwój potencjału społeczno- gospodarczego poprzez budowę infrastruktury wodociągowej w m-ci Przedmieście Dubieckie, Nienadowa i Dubiecko”	1 791 396	1 253 977	537 419			Umowa z Samorządem Województwa Podkarpackiego na kwotę 1 253 977 zł	Dodatkowe finansowanie z pożyczki z WFOŚiGW 276 750,00 zł. Zadanie zrealizowane i zapłacone.
2	Wydatki poza ww. projektem (to samo zadanie) budowa przyłączy nie ujętych pierwotnie w projekcie	300 000		300 000				
3	Projekt: PSeAP - Podkarpacki System e-Administracji Publicznej	154 171	126 378	27 793			Umowa z Samorządem Województwa Podkarpackiego na kwotę 126 378 zł	Zadaniena końcowym etapie realizacji
4	Budowa gminnego ujęcia wody dla GSUW w Nienadowej	879 948	536 554	343 394			Umowa podpisana z Samorządem Województwa Podkarpackiego na kwotę 536554 zł	Zadaniekontynuowane. Dofinansowanie ze środków PROW 536 554,00 zł
5	Wykup infrastruktury kanalizacyjnej	2 700 000	0	2 700 000	1 500 000	0	Umowa zwrotnej sprzedaży infrastruktury z MW Trade SA	Wpłata kaucji w tej wysokości istotnie obniży koszt czynszu. Całkowity wykup (4 330 587 zł) przed 30.11.2018r.skutkowałby koniecznością dodatkowej opłaty.
INWESTYCJE Z ZAPEWNIONYM NIEZALEŻNYM FINANOWANIEM W 2014 ROKU								
6	Utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	40 000		40 000				Zadanie realizowane z środków pochodzących z opłat za zagospodarowanie odpadów
RAZEM		5 865 515	1 916 909	3 948 606	1 500 000	0		

5.1.5. Ograniczenie kosztów obsługi zobowiązań

Kluczowym elementem programu naprawczego jest zmiana harmonogramu spłat oraz źródeł zobowiązań Gminy. Celem restrukturyzacji zobowiązań jest:

- Dopasowanie począwszy od 2016 roku harmonogramu i poziomu spłat rat kapitałowo-odsetkowych do oczekiwanego poziomu nadwyżki operacyjnej zgodnie z art. 243 Ustawy.
- Obniżenie kosztów zobowiązań, w szczególności kwoty płaconego czynszu za wynajem części infrastruktury wodno-ściekowej.

Zgodnie z art. 240a Gmina nie może podejmować nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych. Zapis ten nie ogranicza jednocześnie braku możliwości przejściowego zwiększenia zadłużenia w związku ze spłatą istniejących zobowiązań, w szczególności:

- spłatą zobowiązań wynikających z realizacji inwestycji kontynuowanych, zobowiązania te po terminie wymagalności i tak zostaną zaliczone do długu oraz
- zobowiązań dłużnych – w tym przypadku spłata zobowiązania nie stanowi wzrostu poziomu zadłużenia,

W celu zapewnienia Gminie możliwości realizacji założonych na nią zadań oraz zachowania wypłacalności niezbędne jest uzyskanie finansowania zewnętrznego w 2014 i 2015 roku odpowiednio: 6 038 700 zł i 1 693 050 zł.

W tym celu Gmina powinna zaciągnąć 11-letni kredyt w wysokości 7 741 300 zł. Założono, iż nowy kredyt zostanie pozyskany do końca czerwca br. i jego oprocentowanie będzie nie wyższe niż 1,9pp. ponad Wibor 3M.

Poniżej przedstawiono harmonogram pozyskiwania ww. środków wraz z celem ich przeznaczenia.

Tabela 15: Harmonogram i cel pozyskania finansowania zewnętrznego

Data	Kwota finansowania	Kwota spłacanego zobowiązania	Cel
30-cze-14	4 850 000	613 150	Spłata kredytów
		2 700 000	Częściowy wykup infrastruktury
		395 580	Zobowiązania wymagalne z 31.12.2013
		1 141 270	Zabezpieczenie płatności dot. części pozostałych inwestycji kontynuowanych
Razem	4 850 000	4 850 000	
30-wrz-14	578 150	578 150	Spłata kredytów
31-gru-14	613 150	613 150	Spłata kredytów
Razem 2014	6 041 300	6 041 300	
31-mar-15	603 150	603 150	Spłata kredytów
30-cze-15	608 150	608 150	Spłata kredytów
30-wrz-15	488 700	603 150	Spłata kredytów
31-gru-15	0	608 150	Spłata kredytów
30-cze-15	0	1 500 000	Częściowy wykup infrastruktury
Razem 2015	1 700 000	3 922 600	

Oszczędności Gminy w analizowanym okresie w efekcie wcześniejszej wpłacie kaucji na wykup infrastruktury wyniosą 948 tys. zł, w tym w okresie realizacji programu naprawczego 617 tys. zł.

Gmina nie ma możliwość zbilansowania budżetu Gminy bez uzyskania zewnętrznego finansowania na spłatę zapadających w 2014 i 2015 roku rat kredytowych oraz spłatę zobowiązań wymagalnych i wynikających z płatności za kontynuowane inwestycje.

Jedyną formą zapewnienia Gminie możliwości realizacji założonych na nią zadań oraz zachowania wypłacalności jest pozyskanie kredytu w ww. wymienionej wysokości lub przeprowadzenie subrogacji z inaczey cesji ustawowej, regulowanej przepisami artykułu 518 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.). Zgodnie z § 1 powyższego artykułu, osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty:

- jeżeli płaci cudzy dług, za który jest odpowiedzialna osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi;
- jeżeli przysługuje jej prawo, przed którym spłacona wierzytelność ma pierwszeństwo zaspokojenia;
- jeżeli działa **za zgodą dłużnika** w celu wstąpienia w prawa wierzyciela; zgoda dłużnika powinna być pod nieważnością wyrażona na piśmie;
- jeżeli to przewidują przepisy szczególne.

Stosownie do § 2 ww. artykułu, w wypadkach powyższych wierzyciel nie może odmówić przyjęcia świadczenia, które jest już wymagalne.

Gmina stoi na stanowisku, że może uzyskać zgodę od wierzycieli na subrogację ww. zobowiązań choć jest ona możliwa również bez ich zgody gdyż:

- zobowiązania wymagalne spełniają warunek art. 518 § 2 Kodeksu cywilnego,
- umowy kredytowe przewidują możliwość wcześniejszej spłaty zobowiązań bez ponoszenia dodatkowych kosztów, choć w przypadku przedstawionej projekcji uruchamiania środków są one uruchamiane w pierwszym dniu wymagalności rat kredytów,
- umowa dotycząca wykupu infrastruktury umożliwia wpłatę dowolnej kwoty kaucji w dowolnym momencie. Zastrzega jedynie karę umowną w przypadku spłaty całości kaucji przed upływem umownego terminu. Taka sytuacja nie jest planowana.

5.2. Harmonogram wdrożenia

Harmonogram działań niezbędnych do przeprowadzenia programu naprawczego zawiera poniższa tabela.

Tabela 16: Harmonogram wdrożenia

Przedmiot podejmowanych działań	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Prace przygotowawcze		
Opracowanie „Programu naprawczego dla Gminy Dubiecko na lata 2014-2015”	Dekada Sp. z o.o.	Marzec 2014 r.
Uchwała w sprawie przyjęcie programu naprawczego	Rada Gminy	Marzec 2014 r.
Uzyskanie pozytywnej opinii RIO	Wójt/skarbnik	Marzec - Kwiecień 2014 r.
Korekta budżetu oraz WPF w celu uwzględnienia założeń wynikających z programu naprawczego	Wójt	Marzec - Kwiecień 2014 r.
Restrukturyzacja i optymalizacja		
Renegocjacja umów zawartych z bankami oraz instytucjami finansowymi w zakresie wcześniejszej spłaty zobowiązań	Wójt/skarbnik	Marzec - Kwiecień 2014 r.
Uzyskanie zewnętrznego finansowania w formie kredytu, pożyczki lub subrogacji	Wójt/skarbnik	Czerwiec 2014 r.
Spłata zobowiązań wobec banków i wpłata kaucji na wykup części infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Wójt/skarbnik	Czerwiec 2014 r.
Optymalizacja wydatków bieżących	Wójt/Rada Gminy	2014 – 2015 r.
Optymalizacja wydatków inwestycyjnych	Wójt/Rada Gminy	2014 – 2015 r.
Maksymalizacja dochodów	Wójt/Rada Gminy	2014 – 2015 r.

6. PRZEWIDYWANE EFEKTY FINANSOWE POSZCZEGÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ OSTROŻNOŚCIOWYCH LUB NAPRAWCZYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM METODOLOGII ICH OBLICZANIA ORAZ PRZYJĘTE DO PROGNOZY ZAŁOŻENIA

6.1. Metoda weryfikacji danych prognostycznych

Do prognozowania użyto metody badania odchyleń zmian poszczególnych pozycji dochodów i wydatków w porównaniu z danymi makroekonomicznymi i statystycznymi dla grupy rówieśniczej. Tak zidentyfikowane pozycje były przedmiotem omówienia z przedstawicielami Gminy odpowiedzialnymi za przygotowanie wieloletniej prognozy finansowej. Uzyskane informacje posłużyły do wyselekcjonowania grupy pozycji, dla których zdecydowano o określeniu nowych wartości prognostycznych, a także wskaźników ich zmian w czasie. Wskaźniki te zostały wykorzystane w metodzie Naive forecast (metoda naiwna). Metody tej można użyć w przypadku, gdy prognozowana zmienna charakteryzuje się istnieniem tendencji do wzrostu (spadku) o określony procent w momencie lub okresie poprzednim. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = (1+c) \cdot y_{t-1}$$

gdzie:

c – wskaźnik wzrostu (spadku)

W niniejszej analizie do prognozowania wykorzystano metodę, która jest rozszerzoną wersją metody naiwnej. Zastosowany model umożliwia budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji albo PKB. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1} \cdot [1+CPI_t \cdot W_{(cpi)}] \cdot [1+PKB_t \cdot W_{(pkb)}] \quad [b]$$

gdzie:

CPI_t – wskaźnik inflacji w momencie t

W_(cpi) – waga inflacji

PKB_t – wzrost PKB w momencie t

W_(pkb) – waga PKB

B – wskaźnik stały

6.1.1. Trafność prognozy

Oceny trafności prognozy dokonać można dopiero po upływie okresu, na który prognoza była stawiana, gdy znane będą faktyczne wykonania prognozowanych wielkości.

6.1.2. Założenia makroekonomiczne przyjęte do prognozy na lata 2013 - 2039

CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKĘ BUDŻETOWĄ I FINANSE

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w okresie analizy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- ✓ czynniki wewnętrzne, na które JST ma wpływ,
- ✓ czynniki zewnętrzne, na które JST nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim polityka finansowa JST oraz potrzeby społeczności lokalnej.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne obowiązujące JST. W ostatnim okresie szczególnie istotnie na sytuację finansową JST wpłynęły:

- ✓ wzrost zakresu zadań JST lub narzucenie określonych działań bez zapewnienia na ich cel adekwatnych środków finansowych (podwyżki płac dla nauczycieli),
- ✓ proces ograniczania deficytu finansów publicznych, w tym zmiana klasyfikacji zobowiązań stanowiących dług JST w rozumieniu Ustawy.

oraz sytuacja gospodarcza kraju:

- ✓ obniżenie tempa wzrostu PKB,
- ✓ obniżenie inflacji,
- ✓ zmniejszenie liczby transakcji na rynku nieruchomości (niższe wpływy PCC oraz niższe ceny lub nawet brak możliwości sprzedaży majątku JST),
- ✓ pogorszenie sytuacji finansowej wielu przedsiębiorstw lub ich upadłość (niższe wpływy z CIT i PIT).

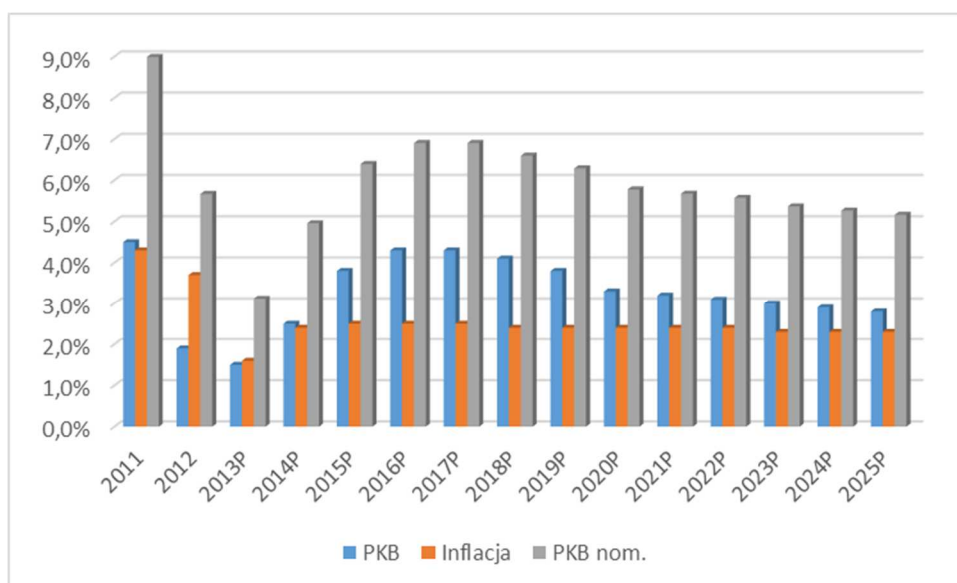
INFLACJA I PKB

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków wynika, że w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji i zmian PKB.

Proces dezinflacji zapoczątkowany w gospodarce polskiej w 1991 r. i kontynuowany, dzięki prowadzonej polityce fiskalnej i monetarnej, przez kolejne lata doprowadził do ograniczenia dynamiki cen z poziomu 585,8% w 1990 r. do 3,7% w 2012 r.

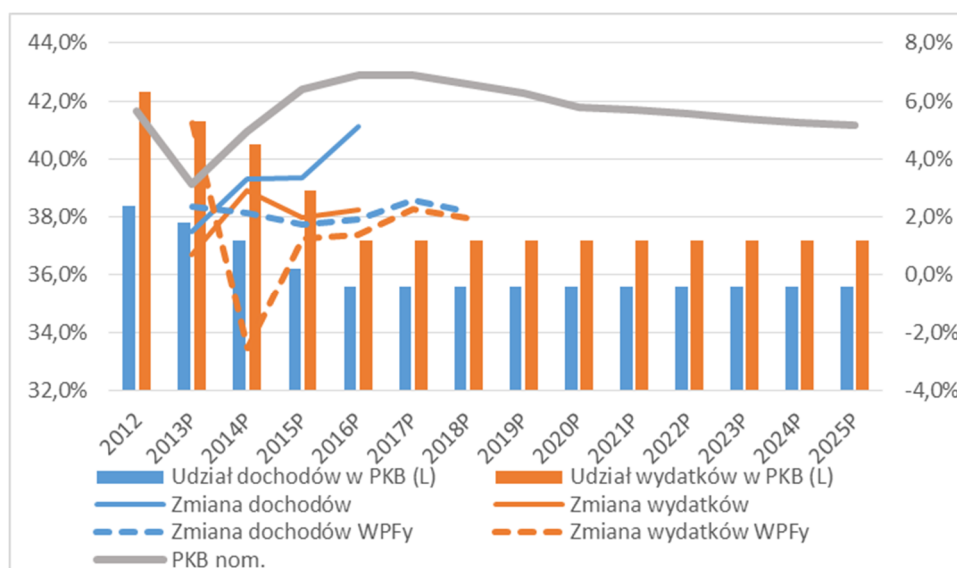
Na poniższym wykresie zamieszczono dane obrazujące zmiany wskaźnika cen i usług konsumpcyjnych, a także wzrostu PKB od 2011 roku do końca okresu prognozy.

Wykres 5: Wzrost PKB i inflacji

Jako referencję do określenia wpływu kształtowania się dynamik dochodów i wydatków przyjęto także wpływ prognozy efektów polityki rządu opisaną w dokumencie zatwierdzonym przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2013 roku „Program konwergencji” na wskaźnik udziału dochodów i wydatków sektora publicznego w PKB w ujęciu nominalnym. Rząd prognozuje, że w okresie najbliższych 4 lat zmniejszy się udział dochodów i wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych w PKB o odpowiednio o 2,8 i 5,2 pp. Oznacza to, iż dochody i wydatki sektora finansów publicznych będą rosły nie szybciej niż przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 6: Zmiana udziału dochodów i wydatków instytucji rządowych i samorządowych w PKB i jej wpływ na prognozowany wzrost dochodów i wydatków na tle zmiany poziomu ww. wielkości w grupie równieśniczej

Z powyższego wykresu wynika również, iż JST są bardziej ostrożne w prognozowaniu swoich przychodów niż rząd. Zmiany dochodów bieżących w latach 2013-2016 kształtują się na poziomie od 1,7% w 2015 roku do 2,3% w 2013 roku. Jednocześnie JST prognozują po 2013 roku większą niż rząd dyscyplinę wydatków bieżących. Zmieniają się one w ww. okresie w przedziale od -2,5% w 2014 roku do 5,2% w roku 2013. Wynika to z jednej strony z ostrożności JST w budżetowaniu (rok 2013) – z dotychczasowych obserwacji wynika, że realizowany deficyt w sektorze samorządowym był zdecydowanie niższy od prognozowanego, z drugiej od 2014 roku JST mają obowiązek stosowania reguły nadwyżki operacyjnej zgodnie z art. 243 i 244 Ustawy – JST często tak „kształtują” swoje wieloletnie prognozy finansowe by sprostać ww. regule.

6.2. Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST

W trakcie realizacji długoterminowego planu finansowego należy uwzględnić możliwe wystąpienie zagrożeń utrudniających osiągnięcie zamierzonych celów. Zagrożenia te generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

RYZYO ISTOTNEJ ZMIANY POLITYCZNEJ W ORGANACH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Radni – członkowie podstawowego organu stanowiącego JST – wybierani są w wyborach powszechnych. Dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez JST mogą wpływać czynniki polityczne i społeczne.

RYZYO INSTYTUCJONALNE

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów JST.

RYZYO NIESTABILNOŚCI GOSPODARCZEJ I POLITYCZNEJ

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostu inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody pochodzące z podatków i opłat.

RYZYO BRAKU ZAKŁADANYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi, np. z funduszy pomocowych.

RYZIKO PRZESZACOWANIA DOCHODÓW BUDŻETU

Przygotowanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach (np. co do wpływów ze sprzedaży mienia). W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem deficytu budżetowego, co może prowadzić do zaburzenia płynności finansowej.

RYZIKO NADZWYCZAJNEGO ZWIĘKSZENIA WYDATKÓW BUDŻETU

JST tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może okazać się, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub zwiększenie zadłużenia.

RYZIKO KURSOWE

Występuje w przypadku JST, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane do walut obcych.

RYZIKO ZMIANY STAWEK PODATKÓW POŚREDNICH

JST mogą ponosić ryzyko zwiększenia stawek podatków pośrednich, w tym stawek podatku od towarów i usług.

Na gruncie obowiązującego stanu prawnego JST jako takie, co do zasady mają ograniczone prawo do pomniejszania podatku należnego o podatek naliczony. Powoduje to, że ponoszą ekonomiczny ciężar podatku od towarów i usług. Podwyższenie stawek podatku od towarów i usług może skutkować wyższymi cenami żądanymi przez dostawców i wykonawców w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

RYZIKO STÓP PROCENTOWYCH

Obligacje i kredyty oprocentowane są przeważnie według zmiennych stawek WIBOR, które zmieniają się zarówno w ciągu roku jak i w poszczególnych latach.

Na ustalenie wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też JST powinna wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu stawek WIBOR zaś zwiększenie poziomu inflacji prowadzi z reguły do zwiększenia poziomu stawek WIBOR. Tendencje te mają wpływ na poziom obsługi zadłużenia.

RYZYO ZMIAN LEGISLACYJNYCH

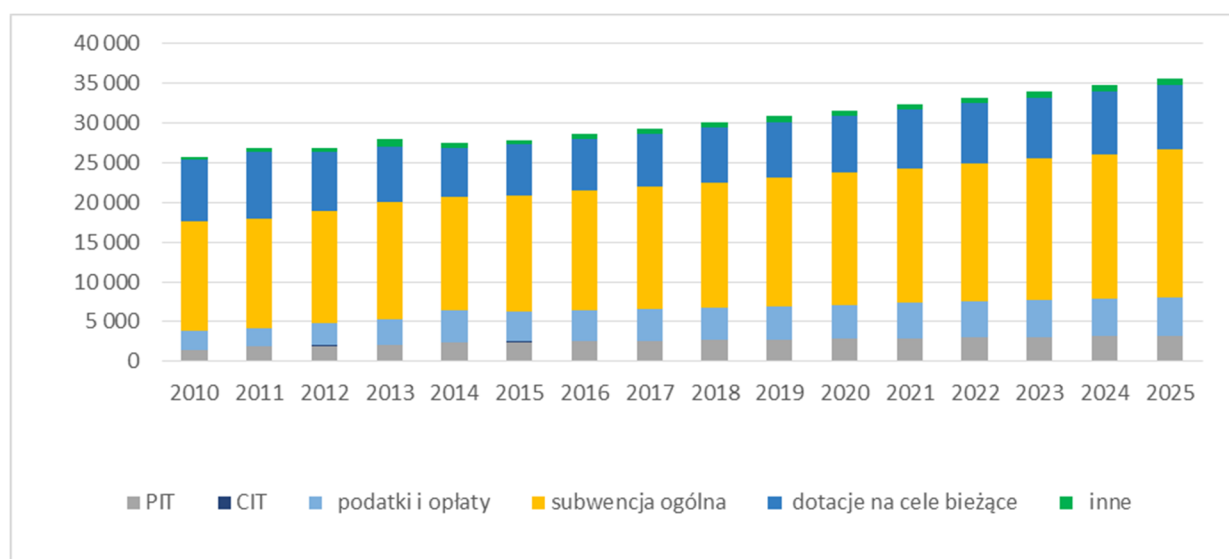
Jest to ryzyko związane z możliwym występowaniem zmian prawnych, dotyczących JST. Jako przykład można tutaj wymienić Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 252, poz. 1692). W wyniku tego rozporządzenia klasyfikacja ta uległa poszerzeniu, co dla wielu JST oznaczało konieczność zakwalifikowania do długu wielu tytułów dotychczas nieuznawanych za dług. Kolejnym przykładem mogą być pojawiające się plany Ministra Finansów mające na celu ograniczanie deficytów JST.

6.3. Prognoza sytuacji finansowej Gminy do roku 2025

Zgodnie z założeniami do programu naprawczego Gmina trwale spełnia relację wynikającą z art. 243 Ustawy począwszy od 2015 roku – ostatniego roku realizacji programu naprawczego. W celu pełnego zaprezentowania jego skutków na lata przyszłe w niniejszym rozdziale przedstawiono prognozę sytuacji finansowej do roku 2025, tj. w okresie pełnej spłaty zobowiązań finansowych.

W prognozie dochody bieżące kształtują się w przedziale od 27,4 mln zł w 2014 roku do 35,5 mln zł w roku 2025. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż poziom założonych dochodów bieżących jest możliwy do osiągnięcia pod warunkiem wprowadzenia opisanych wyżej działań maksymalizujących dochody Gminy.

Wykres 7: Struktura i zmiana poziomu dochodów bieżących

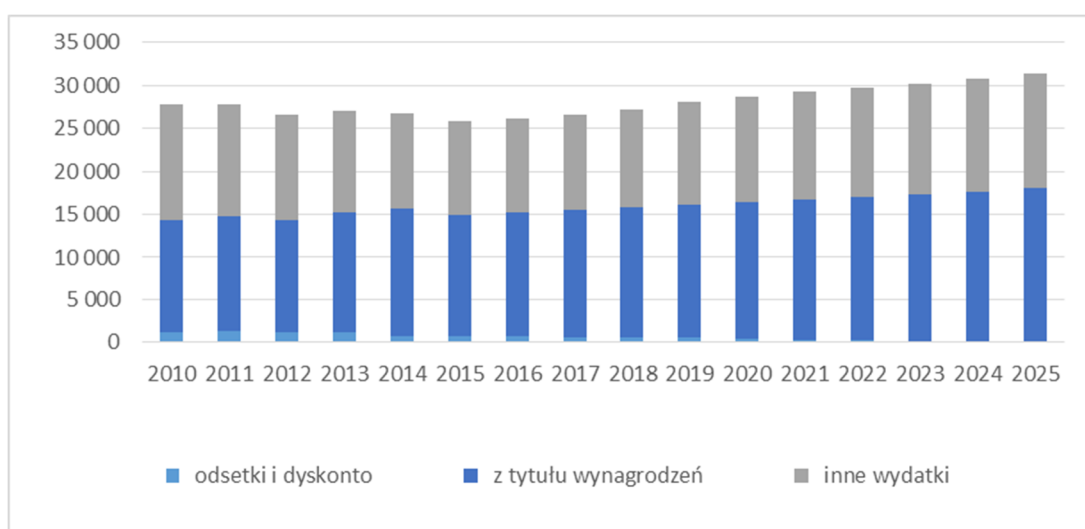
W prognozie wydatki bieżące kształtują się w przedziale od 26,7 mln zł w 2014 roku do 31,4 mln zł w roku 2025. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż poziom założonych

wydatków bieżących jest możliwy do osiągnięcia pod warunkiem wprowadzenia opisanych wyżej działań ograniczających wydatki Gminy.

Stosunkowo niska nadwyżka operacyjna w 2014 roku, mimo wdrożenia działań restrukturyzacyjnych wynika ze spłaty zobowiązań Gminy, w ramach wydatków bieżących) z tytułu dodatków wyrównawczych dla nauczycieli z lat ubiegłych oraz spłaty zobowiązania wymagalnego z tytułu zaległej wpłaty na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w łącznej wysokości 1,2 mln zł.

W projekcji dochodów uwzględniono niższy poziom dotacji na zadania własne oraz zlecone niż w poprzednich latach. Wynika to z faktu przyznawania części z nich w trakcie trwania roku budżetowego. Ewentualne wzrost poziomu dotacji będzie miał neutralny wpływ na wynik budżetu, ponieważ jej wzrostowi będzie towarzyszył symetryczny wzrost wydatków bieżących (zdecydowana większość z oczekiwanych dotacji pokrywa wydatki w 100%).

Wykres 8: Struktura i zmiana poziomu wydatków bieżących

Poniżej przedstawiono wpływ działań restrukturyzacyjnych na poziom prognozowanych dochodów i wydatków Gminy.

Kolorem zaznaczono pozycje dochodów i wydatków, w przypadku których zastosowano korekty wynikające z przyjętych działań restrukturyzacyjnych.

Tabela 17: Wykonanie i prognoza dochodów w latach 2010-2025

		średnia	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
PKB	CPI	DOCHODY BIEŻĄCE	26 841 063	25 692 751	26 833 843	26 821 727	28 015 932	27 435 954	27 867 464	28 562 702	29 300 389
uczynne i śr. be		Udział w podatkach dochodowych	1 803 745	1 426 387	1 788 548	1 943 268	2 056 776	2 367 864	2 436 339	2 508 051	2 581 874
	10% 100%	PIT	1 797 853	1 419 485	1 785 517	1 939 104	2 047 306	2 358 107	2 426 244	2 497 593	2 571 040
	25% 100%	CIT	5 892	6 902	3 031	4 164	9 470	9 757	10 095	10 458	10 834
ch dochodów		Podatki i opłaty lokalne	2 670 572	2 293 964	2 334 352	2 833 576	3 220 396	3 968 286	3 773 808	3 874 821	3 978 575
	0% 110%	Podatek od nieruchomości	1 470 318	1 295 504	1 294 154	1 586 515	1 705 100	1 790 531	1 839 770	1 890 363	1 942 347
	0% 110%	Podatek rolny	684 621	564 445	618 463	785 903	769 674	846 641	869 923	893 845	918 425
	0% 100%	Podatek leśny	135 471	107 496	124 990	153 016	156 383	143 489	147 076	150 752	154 520
	0% 100%	Inne opłaty par. 049	62 145	0	0	0	248 581	839 400	560 385	574 394	588 753
	25% 100%	PCC	99 982	130 745	76 224	82 013	110 948	114 320	118 291	122 551	126 965
	0% 50%	Zezwolenia na sprz. alkoholu	98 954	93 285	92 293	100 675	109 565	110 879	112 264	113 667	115 087
	0% 100%	Podatek transportowy	54 477	47 255	67 110	49 169	54 373	55 677	57 068	58 494	59 956
	0% 100%	Opłata skarbowa	29 448	32 058	28 860	25 760	31 116	31 862	32 658	33 474	34 310
	0% 100%	Opłata targowa	6 354	5 881	6 136	6 672	6 727	6 888	7 060	7 236	7 416
	0% 100%	Inne	28 800	17 295	26 123	43 854	27 929	28 599	29 313	30 045	30 796
	ar. 005		Subwencja	14 187 299	13 948 461	13 803 548	14 187 766	14 809 419	14 314 057	14 676 667	15 050 168
0% 100%		Część oświatowa subwencji ogólnej	8 364 193	7 954 706	8 450 297	8 461 755	8 590 014	8 272 278	8 479 084	8 691 061	8 908 337
0% 0%		Część równoważąca subwencji ogólnej	272 487	238 054	219 420	328 358	304 117	259 998	259 998	259 998	259 998
5% 100%		Część wyrównawcza subwencji ogólnej	5 546 383	5 755 701	5 133 831	5 380 713	5 915 288	5 781 781	5 937 585	6 099 109	6 265 027
eczyste	0% 0%	Uzupełnienie subwencji ogólnej	4 235	0	0	16 940	0	0	0	0	0
		Dotacje na zadania bieżące	7 549 263	7 648 094	8 349 015	7 324 406	6 875 536	6 187 059	6 341 734	6 500 276	6 662 782
	0% 100%	z Budżetu Państwa	7 518 796	7 606 153	8 305 296	7 304 077	6 859 659	6 187 059	6 341 734	6 500 276	6 662 782
	0% 100%	zadania własne	1 979 175	1 998 912	2 179 644	1 822 532	1 915 612	1 434 260	1 470 116	1 506 868	1 544 539
	0% 100%	zadania zlecone	5 539 621	5 607 241	6 125 652	5 481 545	4 944 047	4 752 799	4 871 618	4 993 408	5 118 243
	0% 100%	z innych źródeł	30 466	41 941	43 719	20 329	15 877	0	0	0	0
		Inne dochody	630 185	375 846	558 381	532 710	1 053 805	598 688	638 916	629 386	643 796
	0% 100%	Sprzedaż usług	289 724	112 119	348 919	335 600	362 260	370 954	380 227	389 732	399 475
	0% 100%	najem i dzierżawa	128 175	148 705	99 354	119 039	145 601	149 095	152 822	156 642	160 558
	0% 100%	Wpływy z różnych dochodów par. 097	126 323	3 000	19 450	7 122	475 719	8 000	34 786	11 477	11 763
	0% 0%	Odsetki	20 246	24 740	17 020	22 364	16 858	16 857	16 857	16 857	16 857
	0% 100%	Inne dochody par. 069	15 204	27 784	8 034	12 527	12 470	12 769	13 088	13 415	13 750
	0% 0%	Kary, grzywny, mandaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0% 100%	Użytkowanie wieczyste	5 018	5 480	3 958	5 794	4 841	4 957	5 080	5 207	5 337
	0% 0%	Inne	45 496	54 018	61 645	30 265	36 056	36 056	36 056	36 056	36 056
		DOCHODY MAJĄTKOWE	4 128 658	1 855 777	4 597 482	3 035 982	7 025 389	2 141 909	225 000	225 000	225 000
		Sprzedaż majątku	1 224 485	220 867	124 189	111 035	4 441 847	225 000	225 000	225 000	225 000
		Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	2 904 173	1 634 910	4 473 293	2 924 947	2 583 542	1 916 909	0	0	0
	0% 100%	z Budżetu Państwa i UE	2 741 486	1 145 140	4 438 315	2 858 947	2 523 542	1 916 909			
		z innych źródeł	162 687	489 770	34 978	66 000	60 000	0	0	0	0
	DOCHODY OGÓŁEM	30 969 721	27 548 528	31 431 325	29 857 708	35 041 321	29 577 863	28 092 464	28 787 702	29 525 389	

			2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PKB	CPI	DOCHODY BIEŻĄCE	30 026 956	30 769 912	31 528 259	32 304 889	33 100 220	33 881 610	34 680 963	35 498 671
		Udział w podatkach dochodowych	2 654 746	2 728 854	2 803 625	2 880 156	2 958 481	3 035 663	3 114 547	3 195 160
10%	100%	PIT	2 643 539	2 717 270	2 791 666	2 867 813	2 945 744	3 022 536	3 101 021	3 181 227
25%	100%	CIT	11 207	11 584	11 959	12 343	12 737	13 127	13 526	13 933
		Podatki i opłaty lokalne	4 080 873	4 185 736	4 293 154	4 403 327	4 516 322	4 627 428	4 741 258	4 857 879
0%	110%	Podatek od nieruchomości	1 993 624	2 046 255	2 100 276	2 155 723	2 212 634	2 268 613	2 326 008	2 384 856
0%	110%	Podatek rolny	942 671	967 557	993 100	1 019 317	1 046 226	1 072 695	1 099 834	1 127 659
0%	100%	Podatek leśny	158 228	162 025	165 913	169 894	173 971	177 972	182 065	186 252
0%	100%	Inne opłaty par. 049	602 883	617 352	632 168	647 340	662 876	678 122	693 718	709 673
25%	100%	PCC	131 344	135 773	140 178	144 690	149 310	153 889	158 569	163 351
0%	50%	Zezwolenia na sprz. alkoholu	116 468	117 865	119 279	120 710	122 158	123 562	124 982	126 419
0%	100%	Podatek transportowy	61 394	62 867	64 375	65 920	67 502	69 054	70 642	72 266
0%	100%	Opłata skarbową	35 133	35 976	36 839	37 723	38 628	39 516	40 424	41 353
0%	100%	Opłata targowa	7 593	7 775	7 961	8 152	8 347	8 538	8 734	8 934
0%	100%	Inne	31 535	32 291	33 065	33 858	34 670	35 467	36 282	37 116
		Subwencja	15 810 674	16 196 397	16 590 013	16 993 016	17 405 620	17 810 887	18 225 371	18 649 271
0%	100%	Część oświatowa subwencji ogólnej	9 122 137	9 341 068	9 565 253	9 794 819	10 029 894	10 260 581	10 496 574	10 737 995
0%	0%	Część równoważąca subwencji ogólnej	259 998	259 998	259 998	259 998	259 998	259 998	259 998	259 998
5%	100%	Część wyrównawcza subwencji ogólnej	6 428 539	6 595 331	6 764 762	6 938 199	7 115 728	7 290 308	7 468 799	7 651 278
0%	0%	Uzupełnienie subwencji ogólnej	0	0	0	0	0	0	0	0
		Dotacje na zadania bieżące	6 822 687	6 986 430	7 154 103	7 325 801	7 501 619	7 674 155	7 850 659	8 031 223
0%	100%	z Budżetu Państwa	6 822 687	6 986 430	7 154 103	7 325 801	7 501 619	7 674 155	7 850 659	8 031 223
0%	100%	zadania własne	1 581 607	1 619 565	1 658 434	1 698 236	1 738 993	1 778 989	1 819 905	1 861 762
0%	100%	zadania zlecone	5 241 080	5 366 865	5 495 669	5 627 565	5 762 626	5 895 166	6 030 754	6 169 461
0%	100%	z innych źródeł	0	0	0	0	0	0	0	0
		Inne dochody	657 976	672 495	687 364	702 589	718 178	733 477	749 128	765 138
0%	100%	Sprzedaż usług	409 062	418 879	428 932	439 226	449 767	460 111	470 693	481 518
0%	100%	najem i dzierżawa	164 411	168 356	172 396	176 533	180 769	184 926	189 179	193 530
0%	100%	Wpływy z różnych dochodów par. 097	12 045	12 334	12 630	12 933	13 243	13 547	13 858	14 176
0%	0%	Odsetki	16 857	16 857	16 857	16 857	16 857	16 857	16 857	16 857
0%	100%	Inne dochody par. 069	14 080	14 417	14 763	15 117	15 479	15 835	16 199	16 571
0%	0%	Kary, grzywny, mandaty	0	0	0	0	0	0	0	0
0%	100%	Użytkowanie wieczyste	5 465	5 596	5 730	5 867	6 007	6 145	6 286	6 430
0%	0%	Inne	36 056	36 056	36 056	36 056	36 056	36 056	36 056	36 056
		DOCHODY MAJĄTKOWE	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	0	0
		Sprzedaż majątku	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	0	0
		Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	0	0	0	0	0	0	0	0
0%	100%	z Budżetu Państwa i UE	0	0	0	0	0	0	0	0
		DOCHODY OGÓŁEM	30 101 956	30 844 912	31 603 259	32 379 889	33 175 220	33 956 610	34 680 963	35 498 671

Tabela 18: Wykonanie i prognoza wydatków w latach 2010-2025

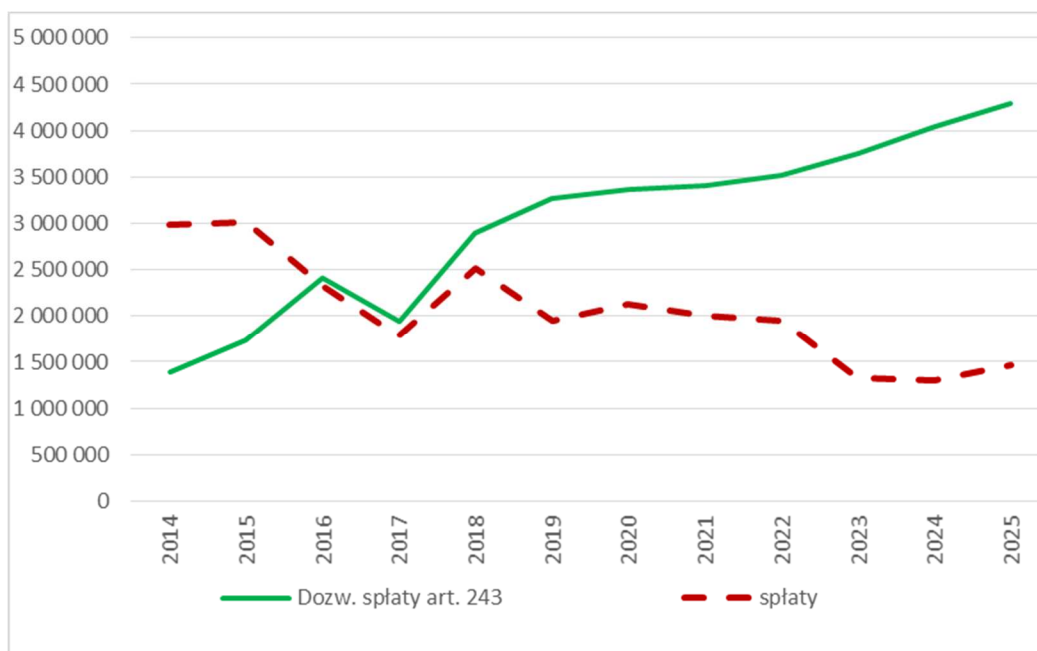
			GR 12	średnia	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PKB	CPI	WYDATKI BIEŻĄCE	17 759 181	26 674 638	27 805 335	27 839 888	26 546 689	26 980 964	27 178 884	26 466 757	26 543 852	27 114 059
		w tym spłata zobowiązań	x						1 141 739	265 709		
0%	100%	Wynagrodzenia	8 885 947	13 144 961	13 094 076	13 418 408	13 275 469	14 151 138	14 788 227	14 198 576	14 281 188	14 638 217
0%	100%	socjalne	2 710 453	5 201 103	5 171 314	5 660 959	5 383 863	5 247 480	4 573 986	4 688 335	4 805 543	4 925 681
0%	100%	dotacje i subwencje	948 937	1 717 179	2 307 927	1 806 563	1 525 290	1 289 717	1 097 054	939 159	839 159	860 137
0%	100%	usługi pozostałe	1 251 826	1 191 790	1 199 030	1 297 551	1 132 521	1 150 663	1 312 216	1 345 021	1 378 646	1 413 112
0%	90%	zakup materiałów	929 619	1 313 719	1 456 707	1 272 591	1 299 471	1 149 411	1 083 773	1 106 186	1 131 075	1 156 524
0%	100%	zakup energii	579 927	755 170	750 082	765 600	709 686	877 316	757 840	776 786	796 205	816 110
0%	100%	obsługa długu	338 124	681 910	469 297	769 970	1 006 827	825 457	727 573	748 128	698 203	625 950
5%	100%	dodatki do wynagrodzeń	477 022	607 394	659 971	575 338	610 094	626 204	626 587	643 471	660 975	678 955
0%	100%	stypendia	131 489	488 592	624 390	500 252	398 321	403 188	412 864	423 185	433 764	444 608
	110%	podatek od nieruchomości	82 375	343 313	334 203	346 765	356 135	375 985	385 911	396 523	407 427	418 631
0%	50%	remonty	477 462	697 175	1 227 848	870 628	292 724	297 014	182 686	185 069	187 382	189 724
0%	100%	opłaty i składki (ubezp)	400 394	239 680	263 060	233 608	260 326	277 012	273 076	279 902	286 899	294 071
0%	100%	zakup usług od innych JST	101 831	66 265	38 366	43 804	89 713	125 088	173 063	177 389	181 823	186 368
0%	25%	podróże krajowe	35 779	49 652	45 800	53 840	48 992	51 320	51 628	51 950	52 274	52 600
0%	100%	Pozostałe	407 994	176 734	163 262	224 011	157 257	133 969	732 400	507 077	403 289	413 371
WYDATKI INWESTYCYJNE			4 001 255	4 908 572	8 764 219	3 461 496	4 273 276	5 440 299	5 865 515	1 500 000	1 029 092	1 783 291
WYDATKI OGÓŁEM			21 760 436	31 583 210	36 569 553	31 301 383	30 819 966	32 421 263	33 044 399	27 966 757	27 572 944	28 897 350

			2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PKB	CPI	WYDATKI BIEŻĄCE	27 726 142	28 688 860	29 434 255	30 040 428	30 666 131	31 290 348	31 947 895	32 620 790
		<i>w tym spłata zobowiązań</i>								
0%	100%	Wynagrodzenia	14 989 534	15 349 282	15 717 664	16 094 887	16 481 164	16 860 230	17 248 015	17 644 719
0%	100%	socjalne	5 043 897	5 164 950	5 288 908	5 415 841	5 545 821	5 673 374	5 803 861	5 937 349
0%	100%	dotacje i subwencje	880 780	1 301 918	1 383 164	1 416 359	1 450 351	1 483 709	1 517 834	1 552 744
0%	100%	usługi pozostałe	1 447 026	1 481 754	1 517 316	1 553 731	1 591 020	1 627 613	1 665 048	1 703 344
0%	90%	zakup materiałów	1 181 504	1 207 024	1 233 095	1 259 729	1 286 939	1 313 578	1 340 769	1 368 522
0%	100%	zakup energii	835 696	855 752	976 290	999 720	1 023 713	1 047 258	1 071 344	1 095 984
0%	100%	obsługa długu	555 896	470 841	393 538	307 352	224 162	152 754	98 759	43 834
5%	100%	dodatki do wynagrodzeń	696 675	714 750	733 111	751 906	771 145	790 064	809 407	829 182
0%	100%	stypendia	455 278	466 204	477 392	488 849	500 581	512 094	523 872	535 921
	110%	podatek od nieruchomości	429 682	441 025	452 668	464 618	476 883	488 948	501 318	514 001
0%	50%	remonty	242 000	244 904	247 842	250 816	253 825	256 743	259 695	262 681
0%	100%	opłaty i składki (ubezpj)	301 128	308 355	315 755	323 333	331 092	338 707	346 497	354 466
0%	100%	zakup usług od innych JST	190 840	195 420	200 110	204 912	209 829	214 655	219 592	224 642
0%	25%	podróże krajowe	52 915	53 232	53 551	53 872	54 195	54 506	54 819	55 134
0%	100%	Pozostałe	423 291	433 449	443 851	454 503	465 411	476 115	487 065	498 267
		WYDATKI INWESTYCYJNE	1 051 743	1 442 049	1 362 781	1 705 839	1 988 723	2 966 120	3 099 356	3 121 090
		WYDATKI OGÓŁEM	28 777 885	30 130 909	30 797 036	31 746 267	32 654 854	34 256 468	35 047 251	35 741 880

Opisane wyżej propozycje zmian w obszarze dochodów, wydatków oraz spłaty zobowiązań Gminy skutkuje zwiększeniem nadwyżki budżetowej i operacyjnej w okresie realizacji programu oraz wieloletniej prognozy finansowej.

Wpływ proponowanych zmian na spełnienie wymogu art. 243 Ustawy zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 9: Wpływ konsolidacji na spełnienie wymogu art. 243 Ustawy

Gmina w całym prognozowanym okresie spełnia wymóg art. 242 Ustawy o finansach publicznych.

Gmina począwszy od 2016 roku, czyli ostatniego roku realizacji programu naprawczego, spełnia wymóg art. 243 Ustawy o finansach publicznych.

Tabela 19: Spełnienie wymogów art. 242 i 243 Ustawy

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spłata kapitału	2 851 514	2 422 600	1 895 200	1 415 200	2 215 200	1 724 915	1 930 000	1 880 000	1 887 223	1 175 000	1 200 000	1 416 300
w tym wyłączenia	459 114	115 200	225 200	225 200	225 200	224 915	180 000	180 000	163 528	0	0	0
Odsetki	652 573	748 128	698 203	625 950	555 896	470 841	393 538	307 352	224 162	152 754	98 759	43 834
w tym wyłączenia	58 238	48 938	43 482	35 719	28 080	20 444	13 709	8 266	2 424	0	0	0
Spłaty razem	3 504 087	3 170 728	2 593 403	2 041 150	2 771 096	2 195 756	2 323 538	2 187 352	2 111 385	1 327 754	1 298 759	1 460 134
w tym wyłączenia	517 352	164 138	268 682	260 919	253 280	245 359	193 709	188 266	165 952	0	0	0
Nowe kredyty razem	6 318 050	1 700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zadłużenie	17 461 638	16 739 038	14 843 838	13 428 638	11 213 438	9 488 523	7 558 523	5 678 523	3 791 300	2 616 300	1 416 300	0
Nadwyżka budżetowa/deficyt	-3 466 536	722 600	1 895 201	1 415 201	2 215 201	1 724 916	1 930 001	1 880 001	1 887 224	1 175 001	1 200 001	1 416 301
Nadwyżka operacyjna	257 070	1 997 600	2 699 293	2 973 492	3 191 944	3 091 965	3 217 782	3 510 840	3 800 947	4 066 121	4 299 357	4 537 391
Sprzedaż majątku	225 000	225 000	225 000	225 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	0	0
Razem	482 070	2 222 600	2 924 293	3 198 492	3 266 944	3 166 965	3 292 782	3 585 840	3 875 947	4 141 121	4 299 357	4 537 391
Dochody ogółem	29 577 863	28 092 464	28 787 702	29 525 389	30 101 956	30 844 912	31 603 259	32 379 889	33 175 220	33 956 610	34 680 963	35 498 671
Spłaty / Dochody	10,10%	10,70%	8,08%	6,03%	8,36%	6,32%	6,74%	6,17%	5,86%	3,91%	3,74%	4,11%
Nadwyżka operacyjna / Dochody	1,63%	7,91%	10,16%	10,83%	10,85%	10,27%	10,42%	11,07%	11,68%	12,20%	12,40%	12,78%
Średnia z ostatnich 3 lat	4,71%	6,18%	8,39%	6,57%	9,63%	10,61%	10,65%	10,51%	10,59%	11,06%	11,65%	12,09%
Spełnienie art. 242	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Spełnienie art. 243	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Relacja zadłużenia do dochodów ogółem	59,04%	59,59%	51,56%	45,48%	37,25%	30,76%	23,92%	17,54%	11,43%	7,70%	4,08%	0,00%
Relacja spłat do dochodów ogółem	10,10%	10,70%	8,08%	6,03%	8,36%	6,32%	6,74%	6,17%	5,86%	3,91%	3,74%	4,11%

7. UZASADNIENIE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ W RAMACH POSTĘPOWANIA NAPRAWCZEGO

Gmina Dubiecko ze względu na konieczność realizacji zadań inwestycyjnych, koszty restrukturyzacji obszaru oświaty warunkujących prawidłową realizację nałożonych zadań oraz kumulację spłat zadłużenia w 2014 roku planuje przekroczenie ustawowego wskaźnika z art. 243 Ustawy. W związku z powyższym została zobligowana do opracowania programu naprawczego. W tym celu stworzono mapę drogową dojścia do ustabilizowanej sytuacji finansowej Gminy, której jednym z elementów było przygotowanie programu naprawczego na lata 2014-2016. Władze Gminy już wcześniej zdecydowały się podjąć kroki w obszarze zwiększenia dochodów, a także zmniejszyć wydatki bieżące oraz inwestycyjne w wymiarze niezagrożającym prawidłowemu funkcjonowaniu jednostki i prawidłowej realizacji powierzonych zadań. Najlepszym na to dowodem jest reforma obszaru związanego z realizacją zadań oświatowych. Gmina zdaje sobie sprawę, iż brak realizacji działań związanych z wdrożeniem programu naprawczego może skutkować utrudnionym dostępem do finansowania z rynku bankowego w przyszłości, a co z tym związane z zagrożeniem ponoszenia zwiększonych wydatków na obsługę zadłużenia i koniecznością większego ograniczenia wydatków inwestycyjnych.

Działania podjęte w ramach realizacji programu naprawczego zostały przygotowane z uwzględnieniem wymagań prawa. Kluczowym elementem podjętych działań jest ograniczenie wydatków bieżących na wynagrodzenia, dotacje a także na obsługę zobowiązań Gminy w szczególności wynikających z zobowiązania do odkupu części infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Jednocześnie bieżące zobowiązania Gminy wynikające z zaciągniętych zobowiązań kredytowych oraz inwestycyjnych wymagają zewnętrznego finansowania w latach 2014 i 2015. Realizacja przedstawionych w programie naprawczym zadań umożliwi Gminie zrównoważenie finansów Gminy i właściwe spożytkowanie dużych wyrzeczeń lokalnej społeczności.

SPIS TABEL

Tabela 1: Dochody Gminy w latach 2010-2013 (dane w PLN)	6
Tabela 2: Dochody Gminy w latach 2010-2013 (struktura).....	8
Tabela 3: Dochody Gminy w latach 2010-2013 (zmiana).....	9
Tabela 4: Wydatki Gminy w latach 2010-2013 (działy)	12
Tabela 5: Wydatki Gminy w latach 2010-2013.....	13
Tabela 6: Wydatki Gminy w latach 2010-2013 (struktura)	14
Tabela 7: Wydatki Gminy w latach 2010-2013 (zmiana)	14
Tabela 8: Zestawienie kosztów najważniejszych inwestycji zrealizowanych w latach 2010-2013	16
Tabela 9: Przepływy pieniężne w latach 2010-2013.....	18
Tabela 10: Zestawienie zobowiązań Gminy na koniec 2013 roku	21
Tabela 11: Zestawienie zobowiązań wymagalnych Gminy na koniec 2013 roku.....	21
Tabela 12: Zestawienie dotacji dla Jednostek Sektora Finansów Publicznych z budżety Gminy plan na 2014 rok	26
Tabela 13: Zestawienie dotacji dla jednostek spoza Sektora Finansów Publicznych z budżety Gminy plan na 2014 rok.....	27
Tabela 14: Zestawienie planowanych inwestycji Gminy.....	30
Tabela 15: Harmonogram i cel pozyskania finansowania zewnętrznego.....	32
Tabela 16: Harmonogram wdrożenia	34
Tabela 17: Wykonanie i prognoza dochodów w latach 2010-2025.....	42
Tabela 18: Wykonanie i prognoza wydatków w latach 2010-2025	44
Tabela 19: Spełnienie wymogów art. 242 i 243 Ustawy	47

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1: Struktura i zmiana poziomu dochodów bieżących.....	10
Wykres 2: Struktura poziomu dochodów bieżących w 2013 roku.....	11
Wykres 3: Struktura i zmiana poziomu wydatków bieżących	15
Wykres 4: Struktura poziomu wydatków bieżących w 2013 roku	16
Wykres 5: Wzrost PKB i inflacji	37
Wykres 6: Zmiana udziału dochodów i wydatków instytucji rządowych i samorządowych w PKB i jej wpływ na prognozowany wzrost dochodów i wydatków na tle zmiany poziomu ww. wielkości w grupie rówieśniczej.....	37
Wykres 7: Struktura i zmiana poziomu dochodów bieżących.....	40
Wykres 8: Struktura i zmiana poziomu wydatków bieżących	41
Wykres 9: Wpływ konsolidacji na spełnienie wymogu art. 243 Ustawy.....	46

Przewodniczący Rady Gminy

mgr inż. Stanisław Jureczko